

PORANKI

— ILUSTROWANY DZIENNIK INFORMACYJNY WSCHODNICH KRESÓW —

Nr. 9019.

Lwów, środa 23 października 1929.

Rok XX.

Nakładem Spółki Wydawniczej GRODKI i Spółka.

Redaktor naczelny: JERZY KONARSKI

Sytuacja w Austrii nadal niewyjaśniona.**Morderstwo, samobójstwo czy nieszcześliwy wypadek?****Tajemnica rozczwiartowanych zwłok kobiecych, znalezionych na torze kolejowym, niewyjaśniona.**

Delikatesy całego świata poleca F-a „Zakopane“ Lwów, ul. Akademicka 24, Leona Sapiehy 25.

**GEN. SOSNKOWSKI U MARSZ. PIŁ-
SUDSKIEGO.**Warszawa, 21 paźdz. (Tel. G. P.)
Dnia 21 bm. w godzinach południowych Marsz. Piłsudski przyjął gen. Sosnkowskiego, z którym odbył dłuższą konferencję. Następnie przyjęty został szef Departamentu Sprawiedliwości w M. S. Wojsk. gen. Daniec.**WOJEWODA GOŁUCHOWSKI
WYJECHAŁ DO WARSZAWY.**Lwów, 21. października. (T. G. P.)
Wojewoda lwowski p. Gołuchowski wyjechał w niedzielę wieczór na zjazd wojewodów do Warszawy, skąd we środę rano powróci do Lwowa.**KONFERENCJA PROKURATORÓW
APELACYJNYCH.**(Telefonem od nieszogo korespondenta).
Warszawa, 21. października. (ab) Dziś rozpoczęła się w gmachu min. sprawiedliwości konferencja prokuratorów apelacyjnych całego państwa pod przewodnictwem p. min. Cera. Ze Lwowa bierze udział prok. Szymonowaki. Porządek dzienny obejmuje sprawozdanie prokuratorów, działalność prokuratorów w ich okręgach apelacyjnych oraz ich uwagi i obserwacje na tle stosowania nowego kodeksu karnego, a wreszcie sprawy bieżące.**NAFTA W KIELECKIM POWIĘCIE.**Warszawa, 21 października. (ab).
Komisja Min. przem. i handlu oraz „Polminu“, która badała pokłady ropy naftowej w powiecie kieleckim, doszła do przekonania, że złoża te łączą się ze złożami Zagłębia boryslawskiego. Zdaniem fachowców złoża te są znacznie bogatsze od wszystkich, jakie dotąd były odkryte w Polsce.**TRAGEDJA NIESZCZEŚLIWEJ MATKI.**
(Do artykułu na str. 10-tej.)**Rozprawa aspiranta urzędu śledczego**

PO RAZ TRZECI ODROZCZONA.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 21. października. (st.)
Na wokandzie sądu okręgowego znalazł się dziś głośny proces b. aspiranta urzędu śledczego Daniela Bachracha, oskarżonego o udział w wielkiej bandzie fałszerzy paszportów. Wobec niestawienia się jednego z oskarżonych, Zuckermana, przeby-

wającego na wolności za kaucją, który nadesłał z Sopotu zaświadczenie, że jest chory, sąd odroczył rozprawę po raz trzeci. Sąd po naradzie postanowił podwyższyć kaucję do 10 tys. zł. dla Zuckermana, a równo cześnie polecił aresztować go do czasu złożenia pieniędzy.

NOWE ODZNACZENIA.

(Telefonem od nieszogo korespondenta).

Warszawa, 21. października. (st.)
Specjalna komisja odznaczeniowa przygotowuje na dzień 11. listopada jako w rocznicę odzyskania niepodległości nowe odznaczenia pod nazwą „niepodległość“, które będą nadawane za pracę niepodległościową.**ODZNACZENIE INŻ. JULJANA
RUMMLA.**Warszawa, 21. października. (Tel. G. P.)
D. 21. bm. min. Kwiatkowski w obecności wyższych urzędników ministerstwa przem. i handlu, po krótkim przemówieniu, udekorował inż. Juljana Rummla odznaką Krzyża Oficerskiego orderu „Odrodzenia Polski“ za zasługi związane z powstaniem i rozwojem m. rynarki handlowej i pasażerskiej.**POSEL RAUSCHER A TRAKTAT HAN-
DLOWY POLSKO - NIEMIECKI.**Warszawa, 21 paźdz. (Tel. G. P.)
Dnia 22 bm. powraca do Warszawy poseł i minister pełnomocny Rzeszy p. Rauscher. W kołach dobrze poinformowanych przypuszczają, że poseł Rauscher zaraz po powrocie odbędzie szereg konferencji z czynnikami międzynarodowymi na temat wznowienia rokowań o traktat handlowy polsko-niemiecki.**KONFERENCJE P. DEVEYA
W PARYŻU.**Warszawa, 21 października. (st.)
Bawiący w Paryżu doradca finansowy Banku Polskiego p. Devey, od był kilka rozmów z przedstawicielami lamtejszych sfer finansowych, m. i. z gubernatorem Banku Francuskiego. P. Devey przybywa do Warszawy wraz z małżonką we środę, 23. bm.

Nie chcą, czy nie mogą?

„BRZĘCZENIE“ OPOZYCJI. — ARGUMENT P. THUGUTA. — GDY NADEJDZIE CHWILA...

Lwów 22. października.

Otrzymałmy z poważnej strony następujące uwagi:

Utarł się pogląd, że opozycja tylko dlatego ogranicza się do bojowych manifestów i pogróżek, ponieważ do walki z rządem nie ma sił. Pogląd ów panuje przedewszystkiem w obozie rządowym, dając mi poczucie bezpieczeństwa i wytwarzając w nim ten tak typowy stosunek lekceważenia nie tylko przeciwników, ale i całej opinii publicznej. Powiada się tam: oni wiedzą, że nie znaczą. Gdyby spróbowali przejść do walki czynnej, ich nic nie stanie się oczywista nawet dla tych niechętnych, którzy jeszcze uważają się co do siły starych stronniczości. Dzień walki byłby dniem ich końca. Dlatego „brzęczą“ tylko.

To „brzęczenie“ opozycji jest obecnie rzeczywiście jedynym przejawem jej niezadowolenia. Ale wnoś się stąd o jej zupełnej słabości byłoby zbyt ryzykowne. Bo ostatecznie dzieje parlamentarzysty dostarczają dość przykładów na to, że nawet stronnictwa słabe nie cofały się przed walką i przed klęską wówczas, gdy dalsza bierność groziła im fizycznym uduszeniem. Znany dość wypadków protestów stłumionych i strajków zlikwidowanych bez osiągnięcia jakichkolwiek wyników prócz wzmocnionej reakcji. A jednak na tę „samobójczą grę“ zdecydowano się.

Wnosząc z nasilenia zarzutów, stawianych przez opozycję rządowi, należy uznać sytuację za dość poważną. Ostatnie próby kompromisowe przyniosły zupełne niepowodzenie. Nic z tego, co w zakresie hasła demokracji wysuwała opozycja, nie zostało spełnione. Wszelkie dane wskazują raczej na to, że akcja rządowa nadal nie będzie się liczyć z tezami opozycji, a w realizacji zmiany ustroju pójdzie bez wahania przeciw nim.

A jednak opozycja nie wychodzi nadal ze stanu względnej bierności. Dlaczego? Czy jeszcze liczy na coś? Czy spodziewa się może, że najnowszą inicjatywą marsz. Daszyńskiego w kierunku usprawnienia prac sejmowych będzie punktem wyjścia do nowej ery współpracy? Na to pytanie daje odpowiedź p. Thugut taką: opozycja nie spodziewa się już niczego dobrego. Gra zaszła tak daleko, że niema odwrotu. „Albo Sejm sam się powiesi, albo zostanie powieszony“. Ale opozycja jeszcze nie chce stawiać sprawy na ostrzu miecza. Obawia się nie o los własny, ale o los państwa, które za-

placiłoby cały koszt rozgrywki bez względu na to, która strona odniosłaby zwycięstwo.

Argument powyższy może być na razie przekonujący, o ile zrobimy jedną operację: odrębnie potrak-

tujemy prawe i lewe skrzydło opozycji. Lewica bezwzględnie ma jeszcze atuty, które mogłaby wyrzucić, ale które zaoszczędza — z powodów państwowych, czy innych. Natomiast opozycja prawicowa nie

Kto jedzie z min. Zaleskim do Rumunji?

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 21 października. (ab). Jak już donieśliśmy, wyjeżdża do Rumunji w celu rewizytowania rządu rumuńskiego w dniu 22 bm. p. min. spraw zagran. August Zaleski. P. Zaleski udaje się do Rumunji wraz z małżonką. Poza tem towarzy-

zyć mu będą z min. spraw zagran. Smulakowski, naczelnik wyd. prasowego Chrzanowski, zastępca naczelnika wydziału wschodniego dr. Raczynski, sekretarz osobisty ministra Kościalkowski.

Marszałek Daszyński

ZWOŁUJE KONFERENCJĘ LEADERÓW SEJMOWYCH.

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 21. października. ((st). Na dzień 4. listopada zapowiedziana jest w Sejmie konferencja liderów klubów sejmowych. Konferencję zwołuje marszałek Sejmu Daszyński, aby

zasięgnąć opinii przywódców klubowych co do projektu opracowanego przez marszałka Sejmu, a zmieniającego w zasadniczych punktach obecnie obowiązujący regulamin sejmowy.

Zjazd wojewodów

W OBRADACH BIORĄ UDZIAŁ PREMIER ŚWITALSKI, MINISTROWIE SKŁADKOWSKI I MATUSZEWSKI.

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 21 paźdz. (ab) Dziś o godz. 9 rano w Min. spraw wewn. rozpoczęły się obrady wojewodów z całego kraju. W obradach biorą udział wszyscy dyrektorowie departamentu Min. spraw wewn. Min. Składkowski zajął obrady przemówieniem, następnie przemawiali Premier Świtalski i pulk. Matuszewski. W czasie przerwy

obiadowej w obradach odbył się wspólny obiad. Po obiedzie kontynuowano obrady. Omówiono całokształt zagadnień politycznych i administracyjnych poszczególnych województw. We środę po zakończeniu prac zjazdu wojewodowie odbędą konferencję w resortowych Min., omawiając sprawy dotyczące ich terenów

Niemcy w razie zawarcia traktatu handlowego

KORZYSTAŁYBY Z KLAUZULI NAJWYŻSZEGO UPRAWILEJOWANIA.

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 21. października. (st) Z kół dobrze poinformowanych zwracają uwagę, że panujące w społeczeństwie poglądy, jakoby klauzula najwyższego uprzywilejowania jaka wchodzi w grę przy rokowaniach handlowych z Niemcami miała łączyć się z kwestją zmniejszenia kontyngentów przywozowych artykułów niemieckich,

są bezpodstawne. Sprawa kontyngentów jest rzeczą odrębną. Według powyższych informacji kontyngenty przywozowe nie mają być zmniejszone, natomiast Niemcy włączone byłyby w razie zawarcia traktatu do rzędu państw, korzystających z klauzuli najwyższego uprzywilejowania.

posiada rzeczywiście żadnych kart w rękach. Również napewno nie posiada skrupułów. Pamiętne demonstracje lwowskiej młodzieży, skierowane w ostatecznej konkluzji przeciw rządowi, dowiodły niezbicie, że tu do walki najostrożniejszej byłoby... dobre chęci. I gdyby dziś narodowa demokracja zamiast swych niedobitków posiadała chociażby te zorganizowane siły, jakimi dysponuje P. P. S., jest ponad wszelką wątpliwość, że bez wahania bez myśli o bezpieczeństwie państwa rozpoczęłaby jedną z tych „wielkich gier“, jakie prowadziła w r. 1920 przeciw wyprawie kijowskiej i w r. 1922 przeciw wyborowi pierwszego Prezydenta Rzeczypospolitej.

Ale argument p. Thuguta ma jedną słabą stronę — gdyby nawet wierzyć mu w całej rozciągłości: nie mówi nic o dalszym przebiegu sprawy, a raczej przesądza go w duchu sprzecznym z założeniem. Bo stwierdza, że konflikt nie da się załatwić w drodze kompromisowej i że obóz rządowy ze swego maksymalnego stanowiska cofnąć się już nie może. Czyżby wynikało stąd, że „państwo wa opozycja“ w imię uniknięcia tak zabójczej dla państwa walki poświęci swe zasady i aż do końca, do zmiany ustroju włącznie, ograniczy się do powyższego protestowania? Nie, tego p. Thugut nie twierdzi. On przewiduje konieczność generalnego starcia. A skoro tak, to patriotyczne skrupuły lewicy nie są istotne; tylko do czasu krepują jej wystąpienie.

I to „do czasu“ jest prawdopodobnie podstawą całej taktyki opozycyjnej. Do czasu, to znaczy do chwili, w której hasła bojowe staną się dostatecznie rzeczowe i przekonujące. Dziś — mimo wrzawy — nic się nie dzieje takiego, co uzasadniałoby konieczność czynnej walki. Lewica jest drażniona, ale te podrażnienia są jeszcze dla ogółu społeczeństwa mniej więcej obojętne. Rząd jest podobno reakcyjny, ale socjalnej reakcji nie przeprowadza. „Zdobyczy socjalnych“ nie ogranicza. Mówi o zmianie konstytucji w kierunku redukcji praw sejmowych, ale i tutaj nie wychodzi poza ramy projektów i zamiarów.

Ale gdy wyjdzie? Gdy zgodnie z zapowiedziami posła Sławka, nie znalazłszy dla swych planów większości sejmowej, użyje „innej drogi“? Wtedy patriotyzm opozycji oczywiście zostanie zwinięty, a walka stanie się funkcją sił.

Dziś — jest tylko za wcześnie.

Popierajcie Ligę morską i rzeczną!

Wicemin. przemysłu i handlu wyjechał do Genewy.

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 21. października. (st) Wiceminister przem. i handlu, członek komitetu ekonomicznego Ligi Narodów dr. Doleżał, wyjechał dziś wieczorem do Genewy na posiedzenie komitetu, które rozpoczyna się 24. bm. i trwać będzie około 10 dni. Porządek dzienny

posiedzenia obejmuje m. i. kwestję opracowania projektu, dotyczącego stabilizacji cel w Europie na okres trzy letni, kwestję ujednostajnienia poziomu cel, pozatem omawiane będą sprawy węglowe, kryzysu rolnego oraz kar tele międzynarodowe.

Jeszcze o sprawie Lambowa

ZAPOWIEDZIANY POGRZEB NIE ODBYŁ SIĘ, GDYŻ NIEWIADOMO, KTO GO MA CHOWAĆ.

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 21 października. (st.) Sekcja zwłok tragicznie zmarłego Pawła Lambowa odbyła się onegdaj pod przewodnictwem dra Grzywo-Dąbrowskiego, w obecności wiceprokuratora Syma. Ekspertyza ta jest trzymana w wielkiej tajemnicy. Do tad zwłoki jeszcze nie zostały po-

chowane. Zapowiedziany na dziś pogrzeb nie odbył się, gdyż wiadomo kto denata ma chować. Władze sow. nie wykazują w tej sprawie żadnego zainteresowania. Śledztwo prowadzi dalej sedzia Długosz w energicznym tempie.

Kontakt między Centrolewem a klubem Narodowym.

Warszawa, 21. paźdz. Ag. Wschodnia dowiaduje się, że obecnie kontakt PPS. i Centrolewu z Klubem Narodowym został nawiązany i że prezes Klubu Narodowego p. Rybarski złożył miał na jednym z ostatnich posiedzeń liderów Centrolewu oświadczenie w

imię Klubu Narodowego, że poprze w Sejmie akcję PPS. i Centrolewu i głosować będzie za każdym wnioskiem o wyrażenie rządowi votum nieufności, nie patrząc na to, który klub będzie wnioskodawcą.

Rząd japoński ugiął się

PRZED ZDECYDOWANĄ POSTAWĄ URZĘDNIKÓW PAŃSTWOWYCH.

Tokio, 21. października. (Tel. G. P.) Wobec zdecydowanej postawy wszystkich urzędników państwowych w Japonii, rząd japoński zaniechał obniżenia poborów urzędniczych i zmniejszenia w ten sposób budżetu państwa.

Stronnictwa opozycyjne domagają się zmniejszenia budżetu o 150 milionów jen, która to suma miałaby być przeznaczona na zwiększenie zapasu złota w japońskiej instytucji emisyjnej

Stała komunikacja między Ameryką a Europą.

MIĘDZYNARODOWE TOWARZYSTWO TRANSPORTOWE PRZY POMOCY ZEPPELINÓW.

N. Jork, 21. października. (Tel. G. P.) W stanie Delaware zakończono podobno rokowania w sprawie utworzenia między narodowego towarzystwa transportowego przy pomocy Zeppelinów. Głównie finansować będzie nowe towarzystwo „National City Bank“. W dyrekcję zasiądą:

dyrektor „National City Bank“ Mitchell oraz z ramienia Niemiec dyrektor „Darmstaedter National Bank“ Colds. mied. Zeppelin mają utrzymywać komunikacje między Stanami Zjednoczonymi a Europą

Dyrektorka państw. seminarium żeńskiego

OSKARŻONA O MALWERSACJE PIENIĘŻNE.

Sosnowiec, 21. października. (Tel. G. P.) Przed sądem okręgowym w Sosnowcu toczy się sensacyjny proces przeciwko dyrektorce państw. seminarium żeńskiego w Zawierciu 57-letniej Stanisławie Krzemieniowej, oskarżonej

o dokonanie szeregu nadużyć służbowych oraz malwersacji pieniężnych na kilka tysięcy złotych. W charakterze świadków powołano około 300 osób, przeważnie uczennice seminarium. Rozprawa potrwa parę dni.

Sytuacja w Austrii nadal niewyjaśniona

PRZEDSTAWICIELE WIĘKSZOŚCI ŻĄDAJĄ DALEKO IDĄCYCH ZMIAN. — RZĄD ZGADZA SIĘ NA USTĘPSTWA. — KONFERENCJA STAROSTÓW SFORMUŁOWAŁA CAŁY SZEREG POSTULATÓW W SPRAWIE AUTONOMII POSZCZEGÓLNYCH KRAJÓW

Wiedeń, 21. października. (Tel. G. P.) Sytuacja wytworzona przez wniesienie rządowego projektu reformy konstytucji w dalszym ciągu zupełnie niewyjaśniona. Dnia 21. bm. kanclerz Schober podjął rokowania ze stronnictwami. Rokowania te nie dotyczyły merytorycznej treści tych przedłożeń tylko sprawy procedury przy ich ewent. zatwierdzeniu przez parlament.

Po pierwszym czytaniu, które odbędzie się już we wtorek, cdesłane będą przedłożenia do komisji konstytucyjnej. Po dyskusji ogólnej w tejże komisji wybrane będą subkomitety, którym przydzielone będą poszczególne punkty projektu, tudzież poprawki, zgłoszone przez stronnictwa. W ciągu obrad wniesie rząd w myśl zapowiedzi przedłożenie w sprawie reformy wyborczej. Prasa rządowa oświadcza, że kanclerz nie uważa przedłożeń rządowych za coś odmiennego, lecz przeciwnie, gotów jest zgodzić się na poprawki, o ile zasadnicze podstawy projektu będą utrzymane.

Dziś przybyli do Wiednia nauczelnicy krajów, członkowie stronnictwa chrześcijańsko - społecznego, aby zająć stanowisko wobec projektu rządowego.

W kołach większości słychać coraz liczniejsze głosy domagające się daleko idących zmian niektórych po-

stanowień. Dziś odbyła się w Wiedniu konferencja starostów krajowych. Na konferencji tej sformułowano cały szereg postulatów w sprawie ochrony autonomii poszczególnych krajów, mającej charakter zbyt centralistyczny.

Jeszcze jedna demonstracja Heimwehry.

INŻYNIER ZASTRZELIŁ ROBOTNIKA.

Wiedeń, 21. paźdz. (Tel. G. P.) Wczoraj odbyły się liczne demonstracje Heimwehry w całej Austrii. Naogół wszędzie panował spokój, jedynie w miejscowości Langenau, w Styrii, powracający z uroczystości Heimwehry jeden z członków tej organizacji, z zawodu intymist, zastrzelił robotnika, który wyśmiewał się z jego uniformy członka Heimwehry. W Langenau zajście to wywołało ogromne wzburzenie wśród miejscowych socjalistów. Zarządzono środki bezpieczeństwa,

celem niedopuszczenia do jakichkolwiek ekscesów.

DR. SEIPEL WYGOFUJE SIĘ ZUPEŁNIE Z ŻYCIA POLITYCZNEGO.

Wiedeń, 21. paźdz. (Tel. G. P.) W dobrze poinformowanych kołach politycznych obiega pogłoska, że b. kanclerz ks. dr. Seipel zamierza wycofać się zupełnie z życia politycznego. Decyzję tę ks. Seipel powziął podobno po scysji z przewodniczącą wiedeńską organizacją chrześcijańsko - społeczną, postem

Każdy może się wzbogacić,

kto zakupi LOS 1-ej klasy w największej i najszcześniejszej Kolekturze Loterii Państwowej

„NADZIEJA“, Lwów, Sykstuska 6.

Główna wygrana

750.000 Złotych.

Pozatem wygrane po zł. 350.000, 250.000, 150.000, 100.000, 80.000, 75.000, 60.000, 50.000, 40.000, 25.000, 20.000, 15.000, 10.000, 5.000 i t. d. na ogólną sumę

30.000.000 Złotych.

CO DRUGI LOS WYGRYWA!

CENY LOSÓW:

ĆWIARTKA—Zł. 10.—, POŁÓWKA—Zł. 10.—, CAŁY—Zł. 40.

Ciągnięcie już 14 i 15 n. m.!

Pomimo podwyższenia ilości wygranych, ceny losów pozostały niezmienione, Loteria Państwowa jest zatem obecnie najkorzystniejszą na świecie. Zamów los jeszcze dziś, a szczęście Cię nie ominie! Losy wysyłamy wraz z blankietem P. K. O. na przesyłkę należytości, wolną od porta.

W tem miejscu wyciąć i wypełnione przesłać nam w liście.

Karta zamówień. Po.

DO „NADZIEJI“ Lwów, Sykstuska 1. 6.

Niniejszem zamawiam do I-szej klasy Państw. Loterii Klasowej

..... losów całych po Zł. 40—

..... losów połówek po Zł. 20—

..... losów ćwiartek po Zł. 10—

Należytość zł. .... uiszczę po otrzymaniu losów blankietem P.K.O. przez Firmę do losów dołączonym.

Imię i nazwisko .....

Dokładny adres .....

Kunschakiem, który rzekomo czynił wyrzuty dr. Seipelowi z powodu zbyt radykalnej polityki.

NOWY DOWÓDCA 3 DYW W KOBRYNIU

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 21. paźdz. (st) Szef biura uzupełnień M. S. Wojsk. pułk. Wzaliński mianowany został dowódcą 3 dyw. p. w Kobryniu, stanowisko szefa biura uzupełnień objął dowódca 3 p. Legionów z Jarosławia pułk. Zabdyr

PRZECIWKO EWAKUACJI NADRENIJ.

Paryż, 21. października. (Tel. G. P.) Gen. Maudac, b. szef gabinetu wojskowego Clemenceau znany ze swej kampanji przeciwko zbliżeniu francusko-niemieckiemu powołał do życia specjalny Komitet przeciw ewakuacji Nadrenji bez odpowiednich gwarancji. Akcja gen. Maudac'a ma na celu skłonienie francuskiej opinii publicznej, aby się opowiedziała przeciwko ewakuacji Nadrenji.

PROŚBA WALDEMARASA ODRZUCONA.

Kowno, 21. października. (Tel. G. P.) Prośba Waldemarasa o objęcie z powrotem katedry profesora w uniwersytecie kowieńskim została przez senat akademicki odrzucona.

Echa wojny światowej.

PRACOWNICY MIEJSCY PODCZAS KOPANIA ZNALEŻLI TRZY LUDZKIE SZKIELETY. — WYWIAD ANGIELSKI „INTELLIGENCE SERVICE”. — ZEMSTA SZPIEGÓW NIEMIECKICH.

Warszawa, 21 paźdz. (st) Podczas kopania dółu pod kolektor przy ul. Płockiej na Woli pracownicy miejscy natrafili na głębokości 20 m. na trzy ludzkie szkielety. Powierzchnowe oględziny doprowadziły do wniosku, iż są to kości dwóch mężczyzn i jednej kobiety.

Władze wezwały na eksperta dra Miodoszewskiego, który ustalił datę zakopania trupów na lata 1910—1914. Szkielety zebrano do oddzielnych skrzyń i przewieziono do prosektorjum. Władze śledcze przystąpiły niezwłocznie do wertowania archiwum b. policji rosyjskiej. Wysunięte hipotezy mają posmak światowej sensacji. Jak wiadomo podczas wojny w r. 1914 na terytorjum ziem polskich zagrabionych przez Rosjan, działał wywiad angielski t. zw. „Intelligence Service”.

Centrala mieściła się w hotelu „Bristol”. Członkowie tej organizacji mieli podobno wykryć aferę szpiegowską Miasojedowa, powieszono na Cytadeli. Jed-

nocześnie udało się ustalić nazwiska innych sprawców pozostających na żołdzie wywiadu niemieckiego. Nagle w dniu 12. listopada 1914 r. znikły trzy filary „In-

telligence Service” w Warszawie, kobieta i dwóch mężczyzn. Stwierdzono oficjalnie, że wyjechali z hotelu Bristol samochodem. Od tego czasu wszelki ślad

zaginął. Władze rosyjskie tłumaczyły się, zwalając winę na nieszczęśliwy wypadek. Istnieje nie pozbawiona poszlak hipoteza, że znalezione przy ul. Płockiej szkielety są szczątkami zaginionych bez śladu członków „Intelligence Service”. Zachodzi podejrzenie, że przez zemstę wspólnicy Miasojedowa sprzątnęli groźnych przeciwników, grzebiąc trupy przy ul. Płockiej

Zizi Halama znowu skarży.

NOWA POWIEŚĆ HENRYKA LUBIEŃSKIEGO P. T. „BŁĘDNE KOŁO”. — ZIZI ARTYSTKA „NIEBIESKIE OKO” I DOSTARCZYCIEL PIÓSENEK CHLACHT. — ZIZI HALAMA MA ZAMIAR WYTOCZYĆ PROCES AUTOROWI POWIEŚCI

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 21. października. (st) Jeszcze nie ucichły echa procesu wytoczonego przez siostry Halama przeciw p. Rzepeckiej, która w powieści swej p. t. „A co zwiążecie na ziemi”, przedstawiła je pod nazwiskiem siostr Halama w sposób nie bardzo dobrze mówiący o ich prowadzeniu się, a już zanosi się na nowy proces w tej samej materji.

Oto ukazała się na półkach księgarskich powieść Henryka Lubieńskiego p. t. „Błędne koło”, której bohaterką jest Zizi, artystka „Niebieskiego Oka”, a dostarczycielem piosenek tego teatryku jest Chlach. Istotnie jest dość widoczne, że pod imieniem Zizi można się domyślić Zizi Halama, pod „Niebieskiem Okiem” — „Morskiego Oka”, zaś pod nazwiskiem Chlach —

nazwiska Własta. W powieści Zizi jest kochanką bogacza Wareckiego i stawia ją autor w niezbyt przychylnym świetle.

W rewji tańczy ona numer pt. „Ona ma na golasa”. Dość również nieprzyjemne światło rzuca autor na powieści na pobożność Zizi. Chodzi Zizi wprawdzie regularnie do spowiedzi, przed wejściem na scenę żegna się trzykrotnie, ale z rozmowy jej z posługaczką wynika, że czyni to raczej z zamiłowania do młodych, ładnych księży

W kołach teatralnych mówią, że Zizi Halama uczuła się dotknięta treścią powieści i postanowiła wytoczyć jej autorowi proces. Na decyzję tę wpłynęła jeszcze okładka książki, na której widnieje wizerunek młodej, nagiej dziewczynki, bohaterki powieści. Proces p. Halamy, o ile dojdzie do skutku, stanie się pierwszorzędną sensacją stolicy

KELLOG ODZNACZONY WIELKIM KRZYŻEM LEGJI HONOROWEJ.

Waszyngton, 21 paźdz. (Tel. G. P.) Komunikat ambasady francuskiej donosi, iż były sekretarz stanu Kellog odznaczony został wielkim Krzyżem Legji Honorowej w uznaniu jego międzynarodowej działalności pokojowej.

ZARĘCZYNY KS. UMBERTO.

Bruksela, 21 października. (Tel. G. P.) Korespondent Havasa donosi z Brukseli, iż we środę przybył tam incognito książę Umberto włoski. Zdaniem korespondenta zdaje się nie ulegać wątpliwości, iż w ciągu tego tygodnia ogłoszone zostaną za rączyny księcia Umberto z księżniczką Marją Józefiną belgijską.

EPIDEMJA GORĄCZKI TYFOIDALNEJ.

Londyn, 21 paźdz. (Tel. G. P.) W Sydenham na przedmieściu Londynu wybuchła tajemnicza epidemia gorączki tyfoidalnej. Od początku bm. zanotowano 50 wypadków, z których jeden zakończył się śmiercią. Dotychczas nie udało się wykryć źródła epidemji.

STAN ZDROWIA CLEMENCEAU BARDZO SIĘ POGORSZYŁ.

Paryż, 21. października. (Tel. G. P.) Stan zdrowia wielkiego męża stanu Clemenceau pogorszył się ostatnio tak bardzo, że lekarze nie rokuja już prawie nadziei na uratowanie mu życia. Clemenceau doznał kilkakrotnie ataków sercowych, które w niebezpieczny sposób utrudniały mu oddechanie. Mimo kilkakrotnych iniekcji tlenowych stan chorego jest bardzo poważny, prawie beznadziejny.

U ludzi z nieregularnym działaniem serca, szklanka naturalnej wody Franciszka-Józefa, stosowana codziennie zrana naczno powoduje lekkie wypróżnienie. Lekarze specjaliści chorób sercowych twierdzą, że nawet przy ciężkich wadach serca woda Franciszka-Józefa działa pewnie i bez żadnych komplikacyj.

Leopold Staff laureatem nagrody literackiej m. Lwowa.

Lwów, 22. października.

Wczoraj wieczorem odbyło się posiedzenie komitetu nagrody literackiej m. Lwowa im. Kornela Ujejskiego. Przewodniczył komisarz rządu prof. Nadolski. W skład komitetu wchodził prof. Uniw. Bruchnański, prof. Uniw. Kleiner, prof. Kozicki (Związek Literatów), członkowie Rady Przybocznej Chyliński i

Laskownicki, wiceprezes red. Rolle (Tow. Dziennikarzy Polskich), dyr. dr. Bernacki (Ossolineum) oraz z ramienia Magistratu p. Jedlicz.

Komitet uchwalił jednogłośnie przyznać tę nagrodę w wysokości 7.500 złotych na r. 1929 Leopoldowi Staffowi za całokształt jego pracy literackiej.

Ohydne metody walki osobistej.

SUROWY WYROK NA OSZCZERCÓW.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 21. października. (st) Wydział odwoławczy Sądu okręgowego rozpoznawał dziś cztery sprawy prasowe, których genezą był artykuł, zamieszczony w „Robotniku” p. t. „Kto taki?” Artykuł ten twierdził, że jakiś wysoki dygnitarz policji wywołał awanturę w restauracji i spoliczkował kelnera. Na wniosek Komendanta Gł. Policji pułk. Jagrym-Maleszewskiego, prokurator wszczął sprawę karną przeciwko „Robotnikowi”, oraz pismom, które artykuł ten powtórzyły: „Gazecie Warszawskiej”, „Wieczorowi Warszawskiemu” i „ABC”.

Sąd pokokju oskarżonych początkowo uniewinnił, stojąc na stanowisku, że mogli oni działać w dobrej wierze, informatorem bowiem „Robotnika” był poseł Niedziałkowski. Sprawa przysła dziś do ponownego rozpatrzenia. Sąd zadecydował skazać redaktora odpowiedzialnego „Robotnika” na 3 miesiące aresztu i po 3 miesiące bezwzględnie aresztu redaktorów odpowiedzialnych „Wieczornu Warszawskiego”, „Gazety Warszawskiej” i „ABC” za świadome rozsiewanie fałszywych wiadomości

Trupy krewnych Amanullaha.

W PODZIEMIACH CYTADELI W KABULU.

Londyn, 21. października. (Tel. G. P.) „Daily Telegraph” donosi z Allahabad, iż podczas dokładnych badań cytadeli w Kabulu, znaleziono w podziemiach 6 trupów w stanie rozkładu. Ustalenie tożsamości było niezwykle trudne. Dotychczas zdolano ustalić tożsamość trzech zamordowanych. Są to: brat Amanullaha Abdul Majid Chan, przyrodni brat Amanullaha Haytulla Chan, oraz

przewódca plemion w Kandaharze Mohamed Usman, który rozporządzał ogromnymi wpływami. Przypuszczają, iż Habibullah wtrącił ofiara do więzienia na początku swego panowania, a następnie po doznanej klęsce wymordował więźniów. Dalej mówią, iż być może, więźniów zamorowano głodem, względnie odebrali oni sobie życie z powodu beznadziejnej sytuacji.

HOJNY DAR KS. ADAMA CZARTORYSKIEGO.

Warszawa, 21. października. (Tel. G. P.) Dowiadujemy się, że ks. Adam Czartoryski ofiarował Katedrze wawelskiej na ręce arcybiskupa Sapichy jako kustosz katedry cały szereg przedmiotów, który należał do królów polskich, a które były po rozbiorach Polski uratowane przez ks. Izabellę Czartoryską i przechowywane w Muzeum Czartoryskich

DR. ZAUNIUS MINISTREM SPRAW ZAGRANICZNYCH LITWY.

Kowno, 21. października. (T. G. P.) Litewskie koła rządowe z prez. Smetona i prem. Tubolisem na czele postanowiły zamianować definitywnie min. spraw zagr. Litwy w miejsce Waldemara gen. sekretarza min. s. zagr., obecnego posła Litwy w Pradze czeskiej, dra Zauniusa, jednego z najbliższych Waldemarasowi polityków.

„GWIAZDY” FILMOWE OSKARZONE O OSZUSTWO

Nowy Jork, 21 października. (Tel. G. P.) Z Los Angeles donoszą, że przeciw pewnej liczbie znanych „gwiazd” filmowych wdrożono postępowanie karne z powodu uchybień i oszustw podatkowych. Odnosi się to w pierwszej linii do Toma Mixa, Rod La Roque’a, Doroty Mackaill, Mitchela Levisa i in. M. in. Rod La Roque i Mitchell stoją pod zarzutem, że z dochodu swego potracali wielkie sumy tytułem kosztów zawodowych, wydawanych na zakupowanie alkoholu

Morderstwo, samobójstwo czy nieszczęśliwy wypadek?

Tajemnica rozczwiartowanych zwłok kobiecych, znalezionych na torze kolejowym, niewyjaśniona.

NAZWISKO DENATKI NIEZNANE. — CO SIĘ STAŁO Z JEJ DESSOUS? — STRZAŁY W POBLIŻU MIEJSCA WYPADKU. — SEKCJA ZWŁOK RZUCI SNOPI ŚWIATŁA NA TĘ ZAGADKĘ.

Lwów, 22. października.

(—) Wczoraj ogoło godziny 4.30 rano, zawiadomiono władze bezpieczeństwa, że na torze kolejowym na drodze Kulparkowskiej, leży trup młodej kobiety. Na miejsce udali się funkcjonariusze policyjni z VI Komisarjatu, oraz Wydziału śledczego, którzy istotnie na torze linii Lwów—Stanisławów na 3 km. między mostem Kulparkowskim a mostem Czerwonym znaleziono rozkawałkowane zwłoki kobiety, liczącej około lat 22. Denatka szatynka, ubrana była w płaszcz angielski, jasno kawowy, z kołnierzem i rękawami futrzanymi. Bielizna i suknia były całkowicie podarte, na nogach zaś miała pończochy koloru cielistego, a oprócz tego skarpetki białe ze szlakiem szkockim, niebiesko-czerwonym. Prócz tego półbuciki ciemnobrązowe. Na jednej ręce miała rękawiczkę brązową, zaś na szyi medaljonik z Matką Boską Częstochowską.

Przy zwłokach nie znaleziono żadnych dokumentów, prócz ukrytego w strzępach płaszcza zbiornika pieśni, oraz

biletu do kina „Oaza”.

W odległości kilkunastu kroków od zwłok, znaleziono biały berecik, należący do denatki, na którego wierzchu były ślady krwi.

Ślady krwi ciągnęły się od miejsca, gdzie leżały zwłoki wzdłuż toru blisko 150 metrów, co świadczy, że bądźto denatka została włożona przez pociąg, bądź też o ileby przyjąć drugą ewentualność, niewykluczoną ze względu na liczne poszlaki, iż po

dokonanem na niej morderstwa, zbrodniarz — czy też zbrodniarze wlekli swą ofiarę najpierw zmasakrowaną wzdłuż toru i podrzucili pod jadący pociąg. Bardzo charakterystyczny

jest fakt, że po dokładnem obejrzeniu zwłok przez funkcjonariuszy policyjnych, jak również przez przybyłych następnie prokuratora Sywulaka, sędziego śledczego radcę Witoszyńskiego i kierownika Wydziału śledczego kom. Schwarza zauważono, iż denatka nie posiadała zupełnie dessous, co organa śledcze musiały zaintrygować, tembardziej, że dzisiaj nawet na wsi

dziewczęta noszą tę sztukę bielizny, a denatka była ubrana przyzwoicie, aczkolwiek skromnie. Odkryty ten fakt, daje pole do wyciągania różnych wniosków.

Podjęto energiczne dochodzenia, celem ustalenia tożsamości denatki nie daly one żadnego rezultatu i z tego też powodu nie można było ustalić okoliczności, wśród których denatka znalazła

się w tem miejscu. Do organów policyjnych zgłosiła się pewna kobieta, która podała, że

ubiegłej nocy słyszała szereg strzałów,

danych przez nieznaną osobników w pobliżu miejsca znalezienia zwłok. Na zwłokach jednakże śladów strzałów nie znaleziono. Pewnym punktem wyjścia dla dalszego śledztwa, które ma ustalić, czy denatka padła ofiarą zwyrodniałej zbrodni, czy też popełniła samobójstwo, lub też jest ofiarą nieszczęśliwego wypadku, będzie

wynik sekcji zwłok.

Przedewszystkiem jednak musi być ustalona jej tożsamość i dlatego jest pożądane, aby każdy, ktoby coś o denatce wiedział, zgłosił się natychmiast do Wydziału śledczego, gdzie można oglądać fotografię twarzy zmarłej, która znajduje się u prowadzącego dochodzenia aspiranta Bałockiego.

Ksieżna Puzynina aresztowana pod zarzutem szeregu oszustw.

PARA ZBANKRUTOWANYCH ARYSTOKRATÓW NA BRUKU LWO WSKIM. — ZA FAŁSZYWE WEKSELE KUPOWAŁA TOWARY. — KS. PUZYWINA CHCĄC RATOWAĆ SWEGO PRZYJACIELA, DAŁA CZEK BEZ POKRYCIA.

Lwów, 22. października.

(—) Od dłuższego już czasu uwija się na bruku lwowskim kobieta w starszym już wieku, Janina Puzynina, rzekomo księżna, w towarzystwie również już w podeszłym wieku będącego Jerzego hr. Konarskiego. Para ta dawniej podobno za możną, dziś bez środków do życia i stałego miejsca zamieszkania, uwijała się między ziemianstwem,

oraz firmami handlowymi i dopuszczała się systematycznie wyrafinowanych oszustw. Gdy wreszcie miarka oszustw się przebrała i cały szereg doniesień karnych wpłynęło do policji, wczoraj po przeprowadzonych dochodzeniach księżnę Puzyninę aresztowano i odstawiono do sądu.

W połowie września 1928 r. aresztowana Puzynina zjawiała się w

sklepie Samuela Sternbacha przy ul. Leona Sapiehy 69 i kupiła ubrania męskie i damskie na kwotę zł. 1668, a należność pokryła weksłami platynymi 1. stycznia br. a podpisanymi przez nią i jej syna Stefana. W terminie płatności weksle te nie zostały wykupione, a na nalegania Sternbacha Puzynina wręczyła mu nowy weksel własny, żyrowany przez Wilhelma Guttmanna, zam. przy ul. Jagiellońskiej 17, osobnika bez zajęcia, płatny 21. maja br.. Gdy i ten weksel nie został wykupiony, Sternbach spotkawszy ją raz pewnego na ulicy, zagroził jej doniesieniem karnym, a wówczas Puzynina poprosiła go o parę dni zwłoki i w czerwcu 1929 wręczyła mu po raz trzeci weksel, podpisany przez jej córkę Marję Ryłską, oraz siostrę Marję Skalkowską. Ale i te weksle poszły do protestu, a akceptantki od powiedziały, że podpisy ich zostały sfalszowane.

Dnia 15. sierpnia br. do firmy Block i Brun, przy ul. Piłsudskiego zgłosili się Jerzy hr. Konarski i Janina Puzynina z listem oddziału tej firmy w Katowicach, stwierdzającym zakupienie w ich oddziale, maszyn biurowych na łączną kwotę 2.100 dolarów dla Centralnego zarządu administracji kopalni i terenów naftowych grecko-kat. kapituły w państwie Łupków, oraz złożenie weksli wymienionego zarządu na poczet ceny kupna na łączną kwotę 1.900 dolarów. Do weksli tych mieli dopłacić 1000 zł gotówką i maszyny pobrać. Firma Block i Brun nie mając zawiadomienia z oddziału katowickiego, maszyn nie wydała, natomiast na usilne nalegania Konarskiego firma ta

wypożyczyła jedną maszynę do pisania,

wartości 175 dolarów. W międzyczasie firma przekonała się, że Konarski i Puzynina nie mieli prawa występować w imieniu Kapituły grecko-kat., i wówczas zażądała zwrotu maszyny, lecz dotychczas jej nie otrzymała.

W czerwcu br. zjawiała się w firmie „Tekstopol” przy ul. Kazimierzowskiej 12 Puzynina i zakupiła różne to-

Wyrok w procesie dyrektorów

SOJUSZU UKRAIŃSKICH KOOPERATYW W ŻÓŁKWI.

Lwów, 22. października.

(—) Wczoraj nastąpił epilog w procesie dyrektorów Sojuszu Ukraińskich Kooperatyw w Żółkwi, oskarżonych o oszustwo i wymuszenie, o cze już obszernie pisaliśmy. Trybunał zasądził Stefana

Brodyka za wymuszenie i sprzeniewierzenie na rok ciężkiego więzienia, z pozbawieniem aresztu śledczego, oraz zastosowaniem amnestji w ilości trzech miesięcy, zaś Humena uwolnił od winy i kary.

Tragiczne skutki niedobranego małżeństwa.

Po 30 latach współżycia 57-letni mąż zabił swą 84-letnią żonę.

ZABÓJCA STANĄŁ WCZORAJ PRZED SĄDEM PRZYSIĘGLYCH I ZOSTAŁ UWOLNIONY

Lwów, 22. października.

(—) W Uliczku-Seredyczach, pow. Radziechów przed 30 laty Łuc Łozura, liczący wówczas 27 lat ożenił się z 53-letnią wdową, mającą trochę gruntu. Wskutek tak znacznej różnicy wieku, pożycie małżeńskie tych dwojga ludzi nie było szczęśliwe od pierwszej chwili i co pewien okres czasu dochoziło między nimi do poważnej różnicy zdań, a nawet do kłótni. Niemniej jednak w takiej „harmonji” upłynęło im 30 lat współżycia, aż dopiero w czerwcu b. r. tlejąca i systematycznie rozwijająca się nienawiść wybuchła gwałtownie i zakończyła się tragicznie.

Oto w nocy z 20. na 21. czerwca doszło między małżonkami do gwałtownej scysji na tle odmowy ze strony

żony zgotowania mężowi kolacji. Poirytowany tem Łozura chwycił do rąk zydę i trzepnął nim swą małżonkę w głowę tak, iż ta padła na ziemię zalana krwią, poczem zadał jej drugi cios, tym razem śmiertelny. Rano zabójca wezwał do swego mieszkania sąsiada Dmytra Czerwieńczuka, któremu pokazał zwłoki swej żony i wyraził przypuszczenie, że prawdopodobnie upadła ze strychu na podłogę i zabiła się.

Przeprowadzona sekcja zwłok wykazała jednakowoż, że śmierć nastąpiła wskutek uderzeń jakichś przedmiotów w głowę i w śledztwie sądownym Łozura przyznał się do tego czynu, podając na swą obronę, że jest krótkowidzem w najsilniejszym stopniu, tak, że tylko widzi grubsze kontury, zaś

samych przedmiotów nigdy nie może dojrzeć. Dalej oświadczył, że nie miał wcale zamiaru żony swej zabijać, a fakt ten nastąpił właśnie dzięki jego krótkowidztwu.

Wczoraj Łozura stanął przed sądem przysięgłych. Badanie stanu jego wzroku potwierdziło częściowo jego obronę. Sędziom przysięgłym postawiono dwa pytania w kierunku zbrodni zabójstwa, oraz w kierunku występku przeciwko bezpieczeństwu życia. Sędziowie przysięgli na oba zapytanie odpowiedzieli przecząco, wobec czego Łozura został uwolniony od winy i kary.

Trybunałowi przewodniczył radca Zgóralski, oskarżał prok. Bizub, bronił adwokat dr. Szewczuk.

W imieniu ludu prosimy Cię cesarzu znieś pańszczyznę. — Znieś tortury. Znieś kary śmierci. — — Z filmu

SZPIEG NA DWORZE ROSYJSKIM

(Rycerz d'Eon) Rzeczy obłąkanego cara satrapy. W nabli dnach na ekranach lwowskich

wary jedwabne na kwotę 1.000 zł. i wręczyła weksel podpisany przez jej córkę Marię Rylską i sama go zażyrowała. W terminie płatności oczywiście weksla nie wykupiła, a Maria Rylska, właścicielka dóbr w Stafikowie ad Stryj listownie oświadczyła, że żadnego weksla nie podpisała i podpis jej jest sfalszowany. Ponadto wpłynęło doniesienie Maksymiljana Lubingera.

Mianowicie, gdy w połowie 1929 r. Lubinger uzyskał na mocy wyroku sądownego

przeprowadzenie egzekucji mobilarniej, latającej na Jerzym hr. Komarskim,

w trakcie wykonania tej egzekucji w hotelu Krakowskim Puzynina na zaspokojenie pretensji wręczyła Lubingerowi własnoręcznie podpisany czek B. K. G. Oddział w Przemyślu na kwotę 340 zł., ale czek ten z powodu braku pokrycia nie został honorowany.

Na podstawie tych licznych doniesień, sprowadzono wczoraj Puzyninę do biur Wydziału śledczego, gdzie na usprawiedliwienie swoje podała, że weksle wręczone Sternbachowi i firmie „Tesktopol” podpisała jej córka Maria Rylska, lecz obecnie

w obawie przed mężem nie chce się do tego przyznać.

Zresztą w tym wypadku nie chce więcej nic zeznać, gdyż chodzi tu o jej córkę. Odnosnie do czeku wręconego Lubingerowi podała, że była świadoma, iż czek niema pokrycia, lecz uczyniła to na prośbę hr. Komarskiego, który zapewnił ją, że za parę dni postara się o pieniądze i przed zrealizowaniem czeku zaspokoi pretensje Lubingera.

Wobec tego, że Puzynina nie posiada stałego miejsca zamieszkania i zachodziła obawa, że w dalszym ciągu będzie dopuszczać się oszustw, nie posiada bowiem żadnych środków do życia, przeto policja przytrzymała ją i odstawiła do więzienia sądowego.

15 tys. dolarów za znalezienie dobrego testamentu.

NAIWNY TELEGRAM KLASYCZNEGO ŚWIADKA. — WIELKIE APETYTY OSKARŻONYCH. — NIE MIAŁ WIĘCEJ ZAMIARU FINANSOWAĆ TEJ EKSPEDYCCJI. — PODEJRZANY FRIED.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Przemyśl, w październiku.

Na wstępie dzisiejszej rozprawy, która trwa już siódmy dzień, odczytywał przewodniczący radca Jurkie wicz telegram, który nadszedł ze Lwowa od Romana Strowskiego zapytaniem, kiedy ma się jawić na rozprawę. Strowski jest klasycy-

nym świadkiem i przez kilka dni był w Przemyślu, a właśnie gdy miał wyznaczone przesłuchanie na dzień 21. bm. szybko wyjechał do Lwowa i grając naiwnego, posyła telegram z zapytaniem, kiedy ma się jawić na rozprawę. Telegram ten wywarł humorystyczne wrażenie na

członkach Trybunału.

Następnie wyjaśnienie Konopka treść korespondencji z oskarżonymi. Na dowód, jak wielkie były ich apetyty, może posłużyć ustęp jednego z listów oskarżonego Wiesnera do Konopki wspomniący o gratyfikacji 15 tysięcy dolarów za znalezienie prawdziwego testamentu. Konopka, który jest raczej skąpy i oszczędny oświadczył, że dał 2.340 zł. na poszukiwania i ni miał zamiaru więcej finansować tej ekspedycji. Przewodniczący zapytał oskarżonego, czy wydałby testament komuś, gdyby u niego był zdeponowany przez trzecią osobę. Na to Konopka oświadczył, że gdyby był to ktoś godny zaufania, toby wydał.

Następnie przewodniczący pytał, w jakim celu będąc w Wiedniu, złożył swoje uszanowanie żonie adwokata Salusa. Na to oświadczył Konopka, że celem wizyty było poinformowanie się o osobie Roberta Steina. Charakterystyczny był incydent w związku z niejakim Friedem, posiadającym biuro notarialne w Wiedniu na tle roli tego ostatniego w tym procesie. Mianowicie prokurator oświadczył, że żałuje, że nie przebywa on obecnie w Polsce, gdyż w takim wypadku podzieliłby ławę oskarżonych wraz z innymi. Słowa Prokuratora wywarły na słuchaczach wielkie wrażenie.

Lekarze znawcy oświadczyli, że oskarżony Konopka cierpi tylko na silną nerwicę, natomiast jest zdrowy i stan jego nie wykazuje żadnych objawów niepoczytalności.

W chwili nadawania telefonu, t. j. o godz. 7 wieczorem, rozprawa trwa dalej.

Gdzie winowajca?

NIEZNANY SPRAWCA ZASTRZELIŁ LUDWIKĄ BAKA. — ŚMIERTELNE PRZEBIECIE NOŻEM.

Lwów, 22. października.

(—) Urzędowi śledczemu doniesiono, iż w niedzielę wieczorem w Lipiu pow. Rzeszów został zastrzelony 29-letni Ludwik Bąk. Bliższych szczegółów brak.

Dochodzenia, w toku. Tej samej nocy został zabity przez przebiecie nożem Wawrzyniec Hołub z Rzeszyna polskiej, pow. Lwów. Sprawca i powód czynu nieznany.

Trzy pożary w wojew. lwowskim

SPLONAŁY DOMY MIESZKALNE ORAZ STODOŁY WRAZ Z PŁONAMI I NARZĘDZIAMI ROLNICZEMI.

Lwów, 22. października.

(—) Na terenie województwa lwowskiego zanotowano wczoraj trzy większe pożary. W gminie Lubienie, pow. Jaworów wybuchł pożar, który zniszczył dwa domy mieszkalne, 5 stodoł, i 3 szopy wraz z zbiorami wartości około 50.000 zł. W czasie pożaru poparzony został gospodarz Wasyl Bawyn.

Wczoraj o godz. 7 wieczorem wybuchł ogień w zagrodzie Jana Webera

w Milatyczkach, pow. Lwów. Ogień szybko rozszerzył się na sąsiednie budynki, a z powodu utrudnionej akcji ratunkowej spłonęło 7 gospodarstw wraz z płonami i narzędziami rolniczymi. Szkoda i przyczyna pożaru nie ustalona.

Trzeci wreszcie pożar wybuchł w Boryńcach, pow. Bóbrka w zabudowaniach Iwana Małańczaka. Spłonął dom i stodoła wraz z zbiorami. Przyczyna pożaru nie ustalona.

Przystojny Fernand i zdradliwa Elza.

ROZPACZLIWA SCENA ROZSTANIA BELGIJCZYKA Z WARSZAWIANKAMI PRZED BRAMĄ WŁOSKIEGO HOTELU.

Warszawa, w październiku.

Z Brukseli do Warszawy przyjechał w sprawach handlowych p. Fernand van Ochter. Zatrzymał się w hotelu Europejskim. Ponieważ powiodło mu się nie źle, postanowił bryknąć sobie po kawalersku.

Nie każdemu wiadomo, że w Belgii panuje prohibicja. Piękny ten kraj wyrzekł się częściowo wódki, którą można nabywać tylko w sklepach i to w określonej ilości.

To też gdy p. Fernand ujrzał warszawski bufet, przybrany setkami butelek, najrozmaitszych kształtów, serce zadrgało mu z radości.

W restauracji hotelu Rzymskiego, gdzie spędził wczorajszy wieczór, zdążył wypróbować kilkanaście odmian krajowych trunków i tyleż zakąsek.

W milej pracy pomagała mu przystojna Warszawianka, z którą zapoznał się na Krakowskim Przedmieściu i po upływie paru minut był już zakochany.

Podochoćceni wyszli na świeże powietrze. Nogi zaniosły ich w kierunku placu Mickiewicza.

Wisząc na ramieniu Fernanda,

dziewieczka ciągnęła go do ku ciśniej i ciemnej uliczce Koziej. On jej mówił wdzięcznym dżalektem hrabanckim:

— Fifille, ta tele me revient, hoti-verdecke... Sait-tu, pour une fois c'est plus fort que moi!

— Gadaj sobie, gadaj — odpowiada, ciągnąc go coraz silniej.

Przed bramą hotelu Włoskiego, z ciemności wyłoniły się nagle cztery uróżnione panny. Jak na komendę obstały Fernanda i jeły go ścisnąć,

całować

— Co za sukces! — zawołał zdmiony cudzoziemiec.

I nagle spowaźniał, bowiem wszystkie panny, nie wyłączając tej z hotelu Rzymskiego, rzuciły się do ucieczki.

Po chwili Fernand ryknął ze zgrozy, bowiem stwierdził brak 2.600 franków i złotego zegarka. Policja szuka. Wiadomo dotychczas, że partnerka Fernanda zowie się Elżbieta Pyś.

Jak nie świnie to kury.

NOCNA ESKAPADA WIEJSKICH URWIPOLCÓW. — SKRADLI 12 KUR, A WŁAŚCIELA POBIŁI KARABINEM PO GŁOWIE.

Lwów, 22. października.

(—) Przedwczoraj w nocy czterech uzbrojonych sprawców usiłowało dokonać kradzieży dwóch świń na szkole Farena Masłowskiego z Bartatowa. Złodzieje zostali spłoszeni, a uciekając ostrzeliwali się. Z łupu jednakże złodzieje nie zrezygnowali i uciekwszy z pod zagrody Masłowskiego, włamali się do stajni Jana Jaczyszyńskiego w tej samej wsi, gdzie zabrali 12 sztuk drobiu.

Jaczyszyn zbudzony począł ich ścigać, złodzieje zaś strzelili do niego dwukrotnie z karabinu i rewolweru a ponadto pobili go karabinem po głowie i zbiegli do lasu. Zawiadomiona policja w czasie dochodzeń aresztowała sprawców tego napadu, a to Wasyla i Michała Jaroszów, Michała Dąbrowskiego ze Stawczan oraz Piotra Szewczuka z Bartatowa.

Znowu (ragiczne chłopskie wesele.

Lwów, 22. października.

(—) Przedwczoraj odbywające się w Sorokach lwowskich wesele zakończyło się tragicznie. Mianowicie w wesele tomi Dmytro Kozybroda i Iwan Sukiza pobili śmiertelnie Mikołaja Ostrowskiego z Kanipola, który od razów kijami zmarł.

Końskie mało sensacje.

Lwów, 22. października.

(—) Urzędowi śledczemu doniesiono, że w niedzielę między 12 a 1 w południe na terenie gminy Końskie, pow. Brzozów, spadły dwa samoloty wojskowe z eskadry lwowskiej. Lotnicy na szczęście wyszli bez szwanku, zaś oba samoloty zostały poważnie uszkodzone.

Zemst Cymbaly

Lwów, 22. października.

(—) Ze Sambora donoszą nam, że przedwczoraj po południu w gminie Stryń, pow. Sambor, parobek miejscowy Ołeksa Cymbala mszcząc się na b. swej narzeczonej Marji Popadyń strzelił do niej z rewolweru ramiąc ją ciężko w pierś powyżej serec. Sprawca zamachu mordczego aresztowany.

Jeszcze o procesie Halsmanna.

DRAMATYCZNE SCENY NA SALI SĄDOWEJ. — ZACHOWANIE SIĘ OSKARŻONEGO I JEGO RODZINY. — NIEZLICZONA RZESZA CIEKAWYCH. — EPILOG SENSACYJNEJ AFERY.

Innsbruck w październiku.

(=) Donieśliśmy już onegdaj w rubryce telegramów o wyroku w procesie Halsmanna. Mianowicie ośmiu głosami na cztery uznano go winnym zabójstwa i skazano na cztery lata więzienia. Podajemy dzisiaj — wobec znacznego zainteresowania, które wywołała ta głośna afery w całej Europie — jeszcze bliższe szczegóły, dotyczące ostatniego dnia rozprawy.

Napięcie, z którym oczekiwano wyniku w procesie Halsmanna dobiegło w godzinach wieczornych do wrzenia. Ołbrzymi tłum zebrał się w budynku sądowym i w ulicach pobliskich, a policja musiała otoczyć gmach sądowy kordonem. Narada sędziów przysięgłych trwała przeszło dwie godziny. Wśród śmiertelnej ciszy audytorjum

odczytano werdykt.

Główne pytanie dotyczące faktu morderstwa zostało potwierdzone pięciu głosami, a zaprzeczone siedmiu głosami, a więc ostatecznie zaprzeczone — pytanie dodatkowe, dotyczące zabójstwa zatwierdzone ośmiu głosami na cztery.

Po ogłoszeniu tego werdyktu padają w omdlenie matka i siostry oskarżonego. Oskarżony wchodzi gwałtownie na salę, kłania się szybko obrońcom i staje natychmiast przed przewodniczącym. Woła głośno:

— Zostałem skazany! Oświadczam miniejszem, że jest to straszliwa omyłka sprawiedliwości! Oświadczam tutaj, że skazano mnie nie dla tego, że jestem winny, lecz ponieważ padłem ofiarą ohydnej nagonki!

Przew.: Panie Halsmann, każę pana stąd wyprowadzić, jeśli się będzie pan tak zachowywał.

Halsmann (krzyczy): To straszne! To hańba!

Dr. Pessler stara się uspokoić Halsmanna. Podczas gdy Trybunał oddala się, aby powziąć dalsze kroki, krzyczy Halsmann dalej:

— Jestem niewinny! Pogwałcono moje prawa w moim kraju!

W tej chwili powraca przewodniczący i mówi:

— Trybunał postanowił oddać pana, ponieważ zachowuje się pan nieprzystojnie.

Osk.: Nie chcę mieć nic do czynienia z takimi zbrodniarzami! Powtarzam, że to hańba!

Oskarżony chce mówić dalej, żywo gestykuluje, chwytają go jednak trzej żandarmi, aby go wyprowadzić z sali.

Prok.: Proszę o ukaranie oskarżonego za zabójstwo.

Obrońca dr. Mahler: Ponieważ

obrona mimo werdyktu sędziów przysięgłych przekonana jest stanowczo o niewinności Halsmanna, rezygnuje ona z omówienia kwestji wymiaru kary.

Wyprowadzono tymczasem również matkę i siostrę oskarżonego, które zachowywały się w sposób budzący ogólne współczucie. Matka wołała ustawicznie:

— Chcą nas zniszczyć, chcą nas zgubić!

Po pół godzinnej naradzie ogłosił dopiero przewodniczący wymiar kary: cztery lata ciężkiego więzienia wraz z zaliczeniem więzienia śledczego. Okoliczność obciążająca podczas wymiaru kary stanowiło wyższe wykształcenie Halsmanna. Lagodząca — jego dotychczasowa nieskazitelność, dobra opinia, młodość oraz moment afektu.

Publiczność czekająca na ulicy na wyrok przyjęła go częściowo oklaskami. Nagromadziło się tam wielu ludzi, że policja z trudem zdołała ich rozprószyć.

Z Constanzy do Angory.

ACH TO MORZE. — STAMBUŁ I JEGO PIĘKNO. — ZBIERZCHOWSKI I PŁYNY. — W DRODZE DO ANGORY.

(Korespondencja własna „Gazety Porannej“)

Ankara, 7. października.

Rumuńskim statkiem „Regele Carol I.” przeprawiłem się z Constanzy do Konstantynopola. O tej części podróży nie będę mógł wiele napisać, gdyż na samo wspomnienie tej przeprawy doznaję zawrotu głowy! Wiem tylko jedno — do marynarki nie nadaje się — jakkolwiek ogromnie Kocham morze — ale z brzegu!

Na całe moje usprawiedliwienie dodaję, że nocy tej morze Czarne było ogromnie wzburzone — statkiem naszym rzucało jak lupinką — i wszyscy pasażerowie robili to samo — co i ja. Fale bryzgały wściekłą pianą aż do górnego pokładu, przez okno kajuty ciekła woda, statek kładł się na boki, walczył z falami, które dochodziły do wysokości 2 pięter. Odetchnąłem dopiero na wodach Bosforu — o godz. 1 w południe. Opisywać wjazdu do Sambułu nie będę, gdyż trzeba być chyba

postą, aby móc oddać słowem piękno tego krajobrazu. A nadto nie można opisywać tego, na co patrzyło się jednym okiem, i to nawpół otwartem — myśląc przytem — „dajcie już raz tę przystań — gdzie jest port — do diabła“!

Tak więc pozostawiam tego rodzaju podróże i ich opisy np. Zbierzchowskiemu — jako że z płynami w dobrej jest komitywie i umie wypić morze“.

Konstantynopola opisywać też nie będę — Czytelniku cierpliwości, zaraz zaczniesz się opisywanie — dlatego, bo dużo się już pisało o tem mieście, którego piękno ze względu na swe położenie jest chyba jedyne na świecie. Ale jeżeli byśmy zabrali mu Bosfor i okolicę — zostałaby kupa śmiecia, miliony kotów i psów — jedna dobra cukiernia „Turquoise“, ani jednego haremu, parę ciekawych uliczek itd.

Chcąc jechać ze Sambułu do An-

gory, trzeba znowu robić jak najweselszą minę i przeprawić się statkiem na brzeg Małej Azji, do stacji kolejowej, która nazywa się Haydarpasa. Tu muszę zaznaczyć, że Turcja dzisiejsza nie znosi, gdy się mówi, że kraj ten leży w Małej Azji. Europeizacja Turcji posunięta jest tak dalece, że np. poczta absolutnie zwraca listy nadawcy — który adresuje „Turcja w Małej Azji“. Stacja Haydarpasa zapełniona tłumem podróżnych mimo piątku, a więc niedzieli tureckiej. Tłum ten barwny i głośny spieszy do Angory — za „Gazini“ (Kemal Pasza) — który przed paru dniami opuścił letnią swą rezydencję w Stambule, wspomniał dawny sułtański pałac tuż nad Bosforem — i udał się do stolicy, gdzie przepędza zawsze zimę.

Za chwilę ruszamy. Jest południe — gorąco. Pociąg biegnie parę chwil wśród domów i zaraz otwiera się panorama skończenie piękna. Morze Marmara — zatoka Izmit! Trasa kolejowa biegnie nad samym brzegiem morskim, wijąc się serpentynami. Już widać wyspy „Priukipo“. Dalej widać wyspę „Riwli“, miejsce wycieczek — i pierwsza stacja „Derince“. Chciałoby się, by jak najdłużej trwał ten postój, by móc nasycić wzrok tym widokiem. Ruszamy, niestety dalej, ale wciąż brzegiem morskim — wszyscy znikają powoli — jedziemy przez gaje. Na horyzoncie morza rysuje się pasmo górskie „Kocaeli“ — z przeciwnej strony pociągu widać zaczynające się łyse, niesamowite góry i pagórki Anatolii. Podróż niesłychanie piękna. 3 godziny trwa droga nad brzegiem morskim. Niestety, dojeżdżamy do „Izmit“. Tu znajduje się baza marynarki tureckiej, doki okrętowe i koniec morza Marmara. Miasteczko samo małe, 30.000 mieszkańców, uroczu rozłożyło się u brzegów morza. Ludność żyje z rybołówstwa, część pracuje w dokach. Krajobraz zmienia się raptownie. Jedziemy wśród gór. Dwie lokomotywy ciągną nas w górę. Przed nami rozciąga się widok na jezioro „Sabanca“ i góry, które od zachodzącego już słońca lilijowego nabrały blasku. Góry te niezalesione, robią wrażenie kopców, uspanych z piasku pustyni, odbijają się w jeziorze, sprawiają piękne ale i groźne wrażenie. I to jest prawdziwe oblicze Anatolii.

Wieczór zapadł szybko. chłód powiał po kościach, dalsza droga minęła wśród ciemnej nocy. Wspólnik mego sleepingu chrapał już po turecku, gdy

Wojna z murzynami w Chicago

PRZY POMOCY BOMB ŁZAWIACYCH UDAŁO SIĘ POLICJI PRZYWRÓCIĆ PORZĄDEK.

Chicago, w październiku.

Policja amerykańska musiała w ostatnich dniach stoczyć regularną walkę z murzynami, zamieszkującymi dzielnicę chicagowską. Murzyni, których policja chciała przyaresztować za prowadzenie zbrodniczej agencji przeciwko białej ludności, zabarykadowali się we własnym domu i przy pomocy broni nie dopuszczali policji. Mieszkańcy dzielnicy murzyńskiej przyszli oczywiście za-

barykadowanym z natychmiastową pomocą, tak, że groziły bardzo poważne starcia. Policja chicagowska ścigała jednak przeszło 1000 policjantów i z tak licznymi oddziałami ruszyła do ataku. Przy pomocy bomb łzawiących i karabinów udało się ostatecznie policji przywrócić porządek. W walkach zginął jeden policjant i jeden murzyn. Dwóch policjantów i dwóch murzynów odniosło ciężkie rany.

Truciciel żony i dzieci.

SENSACYJNA AFERA KRYMINALNA. — DZIWNY SMAK WODY. — CIĘŻKIE PODEJRZENIE.

Wiedeń, w październiku.

(=) Onegdaj aresztowano tutaj urzędnika kolejowego Karola Kadleca, zamieszkałego w XII. okręgu przy ul. Malfatti 22 pod zarzutem zamachu morderczego na rozwiedzionej żonie Walerji i jej dzieciach w wieku 7 lat i 10 miesięcy. P. Walerja Kadlec, która od czasu rozstania się z mężem, które nastąpiło przed kilku miesiącami, mieszkała w Baden w pobliżu Wiednia, zrosła do tamtejszej żandamerji następujące doniesienie:

Gdy skosztowała 5. bm. wodę, przygotowaną na zupę, zauważyła, że posiada ona jakiś

niezwykły, słodkawy smak, a równocześnie stwierdziła, że język zupełnie jej zdrętwiał. Ponieważ tego dnia odwiedził ją mąż, przypuszcza ona, że Kadlec wsypał do wody truciznę, aby pozbawić życia ją i dzieci. Kadlec zaprzecza stanowczo, jakoby to uczynił. Mimo to jednak ciąży na nim ciężkie podejrzenie, gdyż z jednej strony stwierdzono, że przed

kilku tygodniami jeszcze oświadczył jednemu ze znajomych, że zabije rodzinę, a następnie popełni samobójstwo, a z drugiej strony — znaleziono w jego mieszkaniu znaczną ilość luminalu i weronalu.

Kadlec, który już dawniej znajdował się na obserwacji na klinice psychiatrycznej z powodu usiłowanego zamachu samobójczego, nie chce stanowczo wyjaśnić, skąd się wzięły u niego te trujące substancje. To też aresztowano go.

Korzyści z podróży Mac Donalda do Waszyngtonu.

ZYWE PORUSZENIE W ANGIELSKICH KOŁACH DYPLOMATYCZNYCH. — NIEZADOWOLENIE KONSERWATYWISTÓW. — JAKIE USTĘPSTWA UZYSKAŁ MAC DONALD. — OPINJE PRASY AMERYKAŃSKIEJ.

Londyn, w październiku.

Z czem wyjechał premier Mac Donald z Waszyngtonu? Jakie są istotne rezultaty konferencji, przeprowadzonych pomiędzy Hooverem a Mac Donaldem? Czy osiągnięto istotne porozumienie? **Te pierwszorzędnej wagi pytania są dziś na ustach całej niemal Anglii.** Dawno już zaiste nie obserwowano w angielskich kołach politycznych tak silnego ożywienia, dawno już nie widziano takiego poruszenia, jakie w chwili obecnej panuje w związku z temi pytaniami wśród najszerszych warstw ludności angielskiej.

Prasa londyńska przepelniona jest całemi szpaltami specjalnych korespondencji, które w najbardziej drobiazgowy sposób podają wszelkie szczegóły z podróży i konferencji Mac Donalda. O ile jednak w dziennikach, zbliżonych do dzisiejszego rządu angielskiego panuje entuzjazm i każdy o bjaw nadzwyczajnej gościnności amerykańskiej wobec premiera Donalda komentowany jest jako sukces polityki nowego rządu angielskiego, o tyle w prasie konserwatywnej uwidacznia się dość silny sceptycyzm, a nawet rezultaty misji premiera Mac Donalda poddawane są dość silnej krytyce.

„Wspólne deklaracje — czyta się w dziennikach konserwatywnych — wydane przez **Mac Donalda i Hoovera, są utrzymane wprawdzie w nadzwyczaj ugrzecznionym, a nawet serdecznym tonie, ale pomiędzy wierszami tych deklaracji czyta się wyraźnie, że o porozumieniu niema jeszcze mowy, oraz, że różnice zdań, zachodzące pomiędzy Waszyngtonem a Londynem nie są jeszcze pokonane. Ktokolwiek chciałby więc — czyta się dalej — snuć jakiegokolwiek nadzieje z konferencji Mac Donalda i Hoovera, ktokolwiek chciałby wierzyć, iż premierowi angielskiemu udało się przewyciężyć dotychczasowe stanowisko Ameryki w kwestjach rozbrojenia morskiego i panowania nad oceanami, ten**

ślicznej dziewczęce, którą tak lubi. Pięsz swym poważnym stylem z którego jest tak dumny. Ale przerywa co chwila. Widzi z oddali, jak Renata tańczy przy dźwiękach paterfonu. Jak pięknie ona tańczy. Wolałby, miast pisać, być przy niej w tej chwili. Ale lepiej, że nie jest. Mogłaby go poprosić do tańca. A on... on nie tańczy. Więc pisze dalej i stara się, by wypracowanie wypadło doskonale.

Oddał je wreszcie Renacie. Ona czyta z rozczarowaną miną. — Dostanę za to „ledwie dostatecznie“ — mówi.

Pan, który przybył z wizytą, znów się rumieni.

★

Wreszcie pan wita się z matką Renaty. Przyjechała właśnie w tej chwili. Już rozmawiają z sobą. I jakże doskonale się rozumieją.

Matka Renaty nie gra w tenisa. Matka Renaty przywiązuje mało wagi do czterocyfrowego — czterotaktowego motorku. Matka Renaty nie czyta Wallace'a. Matka Renaty nie tańczy przy dźwiękach paterfonu.

Rozmawiają o poważnych książkach, mówią o podróży, o znajomych. Prowadzą żywą, interesującą rozmowę.

— Jaka szkoda — myśli odchodząc pan, który przybył z wizytą. — Jaka szkoda, że nie ona jest Renata. 16-letnią, młodą zgrabną i śliczną.

Hum. F. M.

byłby zaiste zbyt lekkomyślnym optymistą...“.

Cóż bowiem przynoszą oficjalne deklaracje Mac Donalda i Hoovera? — głoszą dalej dzienniki konserwatywne. — Poza ogólnikami, oraz poza stwierdzeniem, iż decydujące rozstrzygnięcia zapaść mogą na przyszłej konferencji wszystkich zainteresowanych mocarstw morskich, niema w deklaracji waszyngtońskiej **ani jednego słowa o tem, jakoby udało się doprowadzić do porozumienia między Anglią a Ameryką w kwestji uregulowania tonażu poszczególnych krążowników, a więc w sprawie, która jest stosunkowo najważniejszą dla Anglii.** Mieści natomiast w sobie deklaracja waszyngtońska dość wyraźną iluzję do sprawy wolności mórz, do czego od szeregu już lat zmierzają Stany Zjednoczone, a co dla interesów angielskich jest niemożliwe do przyjęcia...“.

Czy ten pesymizm konserwatywnej prasy angielskiej jest uzasadniony? Czy istotnie rezultaty podróży Mac Donalda nie ziściły nadziei, pokładanej przez premiera angielskiego? Aby odpowiedzieć na te pytania, należy przedewszystkiem zaznaczyć, iż konserwatyści angielscy przeszli ostatnio do bardzo ostrej opozycji wobec polityki nowego rządu angielskiego. O ile po konferencji haskiej, oraz po nieustępliwej grze ministra Snowdena w Hadze zachowali naogół konserwatyści zyczliwą neutralność wobec rządu premiera Mac Donalda — i określali

nawet taktykę polityczną nowego rządu angielskiego jako kontynuowanie polityki byłego ministra spraw zagranicznych Chamberlaina, o tyle ostatnio dokonał się w obozie konserwatywnym **zasadniczy zwrot.** Powodem tej zmiany stało się podpisanie umowy w sprawie nawiązania stosunków dyplomatycznych pomiędzy Rosją sowiecką a Anglią. Konserwatyści nie mogą i nie chcą wybaczyć nowemu rządowi angielskiemu, iż podpisał umowę z Sowietami, zanim nie uzyskał od Moskwy definitywnych zobowiązań co do licznych, spornych dotąd kwestyj — i dlatego też przeszli konserwatyści do zdecydowanych ataków na rząd premiera Mac Donalda.

I jeśli teraz z tego punktu widzenia spojrzysz na stanowisko prasy konserwatywnej odnośnie do rezultatów podróży Mac Donalda do Waszyngtonu, nie dziwnego, iż w stanowisku tem znajduje się dość wiele przesady, która podyktowana została głównie ostrym kursem epozycyjnym, stosowanym obecnie przez konserwatystów wobec rządu Mac Donalda.

Jak się zatem przedstawia obiektywna prawda rezultatów konferencji Mac Donalda z Hooverem? Najbardziej miarodajnymi **będą tu głosy dzienników amerykańskich,** które w ostatnich dniach nadeszły do Londynu. I oto pisma amerykańskie podkreślają wprawdzie wyraźnie, iż konferencje Hoovera z Mac Donaldem nie doprowadziły jeszcze do definitywnego ure-

gulowania kwestji zbrojeń morskich oraz całokształtu licznych innych zagadnień angielsko-amerykańskich, niemniej jednak wizyta premiera angielskiego w „Białym Domu“ waszyngtońskim **przyczyniła się bezwątpienia do złagodzenia napięcia, jakie do tej pory zaznaczało się pomiędzy Anglią a Stanami Zjednoczonymi.** „Prawda jest — czyta się w jednym z dzienników amerykańskich — iż droga do zupełnego uzgodnienia polityki morskiej Anglii i Ameryki jest jeszcze daleka, prawdą jest również, że dotychczasowe różnice angielsko-amerykańskie nie zostały przez pierwszą podróż premiera Mac Donalda najzupełniej zarte, ale premier angielski uczynił pierwszy krok, który przez dalsze konferencje doprowadzić może z czasem do niezwykle doniosłych decyzji. I tak już pierwszym następstwem wizyty Mac Donalda ma być zwołana na początek przyszłego roku wielka konferencja morska z udziałem wszystkich zainteresowanych mocarstw — po tej konferencji przyjąć mogą inne, niemniej doniosłe decyzje i postanowienia...“.

Ten głos dziennika amerykańskiego maluje najtrafniej właściwe rezultaty podróży Mac Donalda. Premier angielski nie wywiózł wprawdzie z Waszyngtonu żadnego gotowego traktatu, ani definitywnego porozumienia, **ale przygotował grunt, na którym toczy się mają dalsze pertraktacje angielsko-amerykańskie.** Nie jest to może sukces dla Anglii, dla tej Anglii, która niedawno jeszcze bezapelacyjnie panowała na morzach całego świata, ale jest bezsprzecznie poważnym posunięciem się naprzód w dotychczasowej ciężkiej dla Anglii rywalizacji morskiej ze Stanami Zjednoczonymi.

Nowojorskie ciekawostki.

SENSACYJNY WYNIK TEGOROCZNYCH MANEWRÓW MORSKICH. — NOWY JORK NIE MÓGŁ SIĘ OBRONIĆ PRZED „NIEPRZYJACIELSKIM“ ATAKIEM. — KŁOPOTY Z POTĘŻNIJĄCYM USTAWICZNIE RUCHEM ULICZNYM. — POTĘŻNE PLANY ROZWOJOWE. — NOWA DZIELNICA MILJARDERÓW. — ROZWÓJ AMERYKAŃSKIEGO FILMU DŹWIĘKOWEGO.

Nowy Jork, w październiku.

Nowy Jork śledził ostatnio z niezwyczajnym zainteresowaniem przebieg batalii toczącej się u jego bram. Dzienniki zamieszczały codziennie komunikaty „z frontu“. **Bulwarami maszerowały przy dźwiękach trąb bataliony żołnierzy w pełnym uzbrojeniu.** Słowem, atmosfera przypominała zupełnie wojnę — brakło w niej jedynie zdenerwowania i trwogi. Bo wojna była naturalnie tylko fikcyjna. Tworzyły ją manewry, które miały zobrazować najazd olbrzymiej armii nieprzyjacielskiej na Nowy Jork.

Od strony wybrzeży morskich naciągnęły **potężne szereg półmilionowej armji i rozpoczęły regularną walkę o zdobycie portu, oraz całego N. Jorku.** Oczywiście na ratunek zagrożonej stolicy ruszyły w tej chwili oddziały obronne. Niestety jednak mimo rozpaczliwych wysiłków armji obronnej, napastnicy zdołali po kilku dniach opasać najzupełniej całe wybrzeże — a wraz z niem i N. Jork.

Kłęska armji, broniącej N. Jorku wywołała wśród mieszkańców, śledzących z pilną uwagą przebieg manewrów, żywe poruszenie. Dzienniki, które przez cały czas podawały szczegółowe meldunki z „placu boju“, przy-

niosły wiadomość o klęsce z dość wyraźnym ubolewaniem. **Pocypały się głośnie zarzuty,** stwierdzające, iż wybrzeże nowojorskie jest niedostatecznie obwarowane i nieprzygotowane do należytego odparcia niespodzianych ataków. Na szczęście jednak nie grozi na razie jeszcze N. Jorkowi żadne realne

niebezpieczeństwo, znikąd na razie nie jest spodziewany najazd „nieprzyjacielskiej floty“ — to też Nowojorczyce zadowolili się oświadczeniem, iż władze wojskowe będą musiały pomyśleć o poważniejszym przegrupowaniu i umocnieniu sił obronnych na wybrzeżu nowojorskiem.

Rozbudowa miasta.

Bardziej realnie przedstawiają się natomiast kłopoty N. Jorku z rozbudową miasta, oraz z unormowaniem potężniejącego ustawicznie ruchu ulicznego. Dziś wszakże swobodne poruszanie się w centrum N. Jorku jest prawie że niemożliwe. Olbrzymie sznury samochodów posuwać mogą się niekiedy z trudnością krok za krokiem, a w niektórych godzinach, zwłaszcza, gdy pracownicy biurowi i robotnicy opuszczają potężne drapacze fabryczne, komunikacja staje się wręcz niemożliwa. Tysiące ludzi czeka na każdym skrzyżowaniu ulic, tysiące samochodów i innych pojazdów nie może ruszyć z miejsca. Pomimo rozpaczliwych wysiłków policji tworzy się na ulicach zastój, którego przez dłuższy czas nie można usunąć. Nie należy bowiem za-

pominać, iż w potężnych gmachach biurowych, mieszczących się w **śródmieściu pracuje po 20 i 30 tysięcy osób** — i armja tych pracowników schodząc i opuszczając pracę, musi wpływać na zatamowanie ruchu ulicznego.

A gdy weźmie się pod uwagę fakt, iż ludność N. Jorku wzrasta ustawicznie i że ciągle zwiększa się potrzeba budowy coraz to nowych domów na wyczerpanym już do ostateczności gruncie N. Jorku, nic tedy dziwnego, że zarówno kwestja uregulowania ruchu, jak i umożliwienia rozbudowy miasta stanowią w chwili obecnej najważniejszą troskę N. Jorku.

Nie brak oczywiście najróżnorodniejszych reformatorów, którzy starają się **rozwiązać te trudne problemy.** I

tak od pewnego czasu żywą dyskusję wywołuje projekt przebudowy N. Jorku, opracowany przez liczne grono najpoważniejszych architektów i inżynierów, powołanych do współpracy nad rozwojem N. Jorku przez specjalną fundację „Russel Sage“. Plan ten przewiduje ściśle zespolenie N. Jorku z otaczającymi go miastami i stworzenie na tej przestrzeni nowych, potężnych arterii komunikacyjnych, przystosowanych najzupełniej do wymogów dzisiejszego życia. A więc cały ruch uliczny podzielony miałby być na trzy zasadnicze odnogi. Normalna ulica służyć miałaby dla ruchu pieszych. Nad nią wznosiłaby się druga ulica, przeznaczona tylko dla automobili. A wreszcie w podziemiach byłoby miejsce dla kolejek i tramwajów. Takie rozłożenie ruchu pozwoliłoby oczywiście swobodnie pomieścić się w N. Jorku około 20 milionom ludzi, tak, że dalszy rozwój N. Jorku mógłby pójść normalnym torem.

Odpowiednio rozlokowane byłyby również place pod budowę nowych

drapaczy nieba. Na poszczególnych terenach zarezerwowane zostaną miejsca pod połączone bloki nowych domów, które jednak będą tak rozmieszczone, ażeby wszędzie było dość powietrza i zieleni ogrodów. Te nowe dzielnice ciągnęłyby się oczywiście poza obrębem dzisiejszego N. Jorku — stałyby jednak z centrum miasta w ściślejszej łączności.

Mimo wszystko jednak nowe plany rozwojowe nie dadzą się zbyt szybko wprowadzić w życie — to też na razie w dalszym ciągu duszno i ciasno jest na centralnych ulicach N. Jorku, a władze głowią się nad sposobami, by chociaż prowizorycznie ułatwić komunikację uliczną w godzinach najsilniejszego ruchu. Ostatnio naprzykład wprowadzono zakaz, wzbraniający automobiliom przejeżdżać przez główne ulice w chwili najsilniejszego ruchu pieszych przechodniów. Zarządzenie to okazało się jednak znowu tylko połowiczne — wprowadziło bowiem na licznych ulicach bocznych tem większy chaos i zamieszanie.

Nowa dzielnica miliardów.

W szczęśliwszym położeniu, niż władze N. Jorku są amerykańscy milionerzy. Do tej pory mieszkali królowie dolarów na słynnej „Fifth Avenue“ i tu też wznosiły się wspaniałe pałace i zabudowania najświetniejszych krezusów. Ostatnio jednak „Fifth Avenue“ okazując zaczęła się za ciasną dla napływających ustawicznie nowych milionerów. Najbogatsi zdobyli się jednak szybko na radykalną decyzję. „Fifth Avenue“ pozostawiono 15 tysiącom „biedniejszych“ królów dolarowych, — bogatsi zaś sprzedali swe dotychczasowe pałace i przenieśli się na nowo zakupione grunta w „Park Avenue“. Na ciemnych skałach granitowych wyrosły wnet — jakby za dotknięciem różdżki czarodziejkiej — nowe, wspaniałe pałace z marmuru. Na wybrzeżu urządzono kąpielisko, otoczona barwną orgią podzwrotnikowej roślinności. Całość czyni wrażenie bajki, prawdziwej, nowoczesnej bajki o cudach, powołanych do życia przez pieniądze.

„Park Avenue“ ściga też dziś na siebie powszechną uwagę i jest najpiękniejszą dzielnicą nowojorską.

Jest jednak pozatem jeszcze jedna dziedziina, którą się N. Jork w chwili obecnej interesuje. Dziedzina ta — to film dźwiękowy. Na całym Broadwayu będącym głównym centrum kinematografów, nie ma dziś ani jednego kina, któreby wyświetlało filmy nieme. Obrazy mówiące i śpiewające, a w najgorszym razie tylko grające, — w każdym jednak razie nie nieme — żądane są przez publiczność. Jest to wielki sukces filmu dźwiękowego. Początkowo bowiem, gdy pierwsze filmy grające i śpiewające zaprezentowane zostały szerokim masom, sądzono naogół, że film dźwiękowy nie utrzyma się. Głos ludzki brzmiał na taśmie filmowej nienaturalnie, robił wręcz humorystyczne wrażenie, upodabniając się do sztućzek brzechomowców. Ponadto zaś głos aktora słyszany był tylko wtedy, gdy był on zwrócony wprost do publiczności. Wszelkie zdjęcia z profilu i z boku posiadały bardzo niewyraźne dźwięki. Jeśli zaś nadto weźmie się pod uwagę i to, że nie można było na taśmie dźwiękowej ustalić poszczególnych dźwięków, że naprzykład brawa kilku aktorów brzmiały na taśmie fil-

mowej jak groźne grzmoty i piorany, nie tedy dziwnego, że początkowe filmy dźwiękowe nie budziły zbyt dużego zaufania.

Humorystyczne efekty, jakie budził

„KAROLA“ odnowiony wedle najnowszych wymogów hygienicznych na wzór zagraniczny
ZAKŁAD FRYZJERSKI DAMSKI I MĘSKI
Lwów, Rejtana 2. telef. 72-99.
Specjalny skład kosmetyków i perfumerji. Koncerty radiowe

film dźwiękowy, zmuszały oczywiście wytwórnie filmowe do produkowania tylko lekkich komedijek dźwiękowych, a to odbijało się w następstwie i na całości repertuarowej.

Szybko jednak usunięto wszelkie te usterki i dzisiaj nietylko że znacznie udoskonalono dźwięki głosu na taśmie filmowej, ale ponadto produkuje się już poważniejsze dramaty, przerabiając je przeważnie ze starych, niemych filmów.

Wymownym dowodem rozwoju filmu dźwiękowego jest fakt, iż w chwili obecnej budowane są na Broadwayu trzy potężne gmachy filmowe, które wyświetlać będą tylko filmy dźwiękowe. Nowe gmachy filmowe będą jedynymi zdającymi się w swoim rodzaju na całym świecie. Obok sali kinowej, w której zasiąść będzie mogło równocześnie 30.000 osób, posiadać będą nowe gmachy własne sklepy, a nawet projektowane są własne kawiarnie i własne dzienniki.

To się nazywa prawdziwie amerykańska zapobiegliwość...

Uroczyste poświęcenie nowego lokalu

Stow. drobnych kupców.

Lwów, 22 października.

(jp) W ub. niedzielę odbyło się uroczyste poświęcenie i otwarcie nowego lokalu Stow. drobnych kupców. Lokal ten, znajdujący się w Rynku 1. 3, pozwoili Stowarzyszeniu na rozwinięcie szerszej działalności, posiada bowiem obszernie ubikację na zebrania zawodowe, jakoteż dla celów towarzyskich. Stowarzyszenie posiada również dość obfita bibliotekę.

W uroczystości obok członków Stowarzyszenia uczestniczyli także przedstawiciele władz, m. in. im. Magistratu r. dr. Boznański, im. Izby skarbowej r. Srokowski i ref. podatkowy dr. Brandowski, wiceprezes Izby handl. przem. inż. Ułam, dyr. Izby dr. Trawiński, posłowie dr. Reich i Eisenstein oraz wielu innych przedstawicieli władz, jakoteż pokrewnych stowarzyszeń.

Tragedja nieszczęśliwej matki.

„SŁOWICZE DŹWIĘKI W MĘŻCZYŹNY GŁOSIE, A W SERCU — LISIE ZAMIARY“. — W SZPONACH NIESUMIENNEGO UWODZICIELA.

(Do ryciny na str. 1).

Paryż, w październiku.

Wstrząsająca tragedia rozegrała się onegdaj na jednej z ulic paryskich. Oto 24-letnia sprzedawczyni sklepowa, Marja Bellote, zastrzeliła z browninga 33-letniego lekarza Karola Beltrama, a następnie targnęła się na swe życie.

Blizsze szczegóły tej krwawej historii są następujące: Przed trzema laty zapoznała się Marja z Beltrmem, pokochała go i została jego kochanką. Była to dziewczyna uczciwa i dała się sprowadzić z drogi cnoty wskutek

przrzeczeń i obietnic uwodziciela,

który oświadczył jej, że obecnie ożenić się z nią nie może, lecz uczyni to z całą pewnością po pewnym czasie. Owocem tego małżeństwa była dziewczynka Luiza, licząca obecnie dwa lata.

Lekarz z dnia na dzień odwlekał ślub iłożył bardzo skąpo na utrzymanie kochanki i dziecka tak, że biedna kobieta

musiała ciężko pracować.

Zniecierpliwiona takim stanem rzeczy, zażądała wreszcie od uwodzi-

ciela, aby się z nią ożenił. Wówczas on, rozgniewany jej naleganiem, wyznał jej szczerą prawdę. Oto stosunki majątkowe zmuszają go do ożenienia się z panną bardzo bogatą i posazną. Zresztą niema on pewności — jak oświadczył — czy Luiza jest naprawdę jego dzieckiem, gdyż nie może mieć zaufania do kobiety, która oddała mu się przed ślubem.

W nieszczęśliwej kobiecie, oszuznej w tak nikczemny sposób, obudziła się chęć zemsty. Pewnego wieczora ubrała dziecko i tramwajem pojechała do mieszkania uwodziciela, pragnąc tutaj pozabawić życia tego lotra, zabić dziecko oraz popełnić samobójstwo. Nagło, jadąc tramwajem, spostrzegła właśnie lekarza, idącego trotuarem. Zostawiwszy w swem zdenerwowaniu dziecko w wozie (zaopiekował się niem. jak to widzimy z ryciny, konduktor), wyskoczyła i podążyła za Beltrmem.

Na ustronnym rogu ulicy zatrzymali się kochankowie. Rozmowa nie trwała długo. Po chwili rozległ się

huk kilku strzałów

i dwa ciała ludzkie runęły na ziemię. Niesumienny uwodziciel poniósł śmierć na miejscu, a Marja, ciężko zraniona, znajduje się obecnie w szpitalu.

Amerykańskie środki ochronne przeciw pocałunkom.

Lwów 22. października.

Władze stanu Kansas w Ameryce Północnej odkryły, że całowanie się przedstawia

wielkie niebezpieczeństwo

dla zdrowia i powzięły przeciw niemu odpowiednie środki zaradcze.

Miejscowy komitet zdrowia wypracował specjalne reguły i ogłosił je z zaleceniem dla publiczności:

Oto niektóre przepisy:

„Nie całujcie nigdy osoby, której ciało jest lodowate, albo bardzo gorące.

„Nie całujcie się, kiedy jesteście w ubraniu z futra, jeżeli macie to potem uczynić w ubraniu lżejszem.

„Nie całujcie się nigdy w miejscu, gdzie jest wiele ludzi, albo w pokojach niedostatecznie przewietrzonych. W każdym razie, jeżeli

już przekroczycie tę regułę i czujecie się potem niedobrze, to weźcie natychmiast bardzo gorącą kąpiel na nogi, z mąką gorczyczną i unikajcie przeciągów.

„Pożądane jest także, jeżeli jesteście w towarzystwie, które się oddaje pocałunkom, zabrać ze sobą butelkę płynu na płókanie gardła“.

Ponieważ w wielu krajach jest zwyczaj, że po ślubie państwo młodzi muszą się całować publicznie, w większym towarzystwie, więc pan na młoda chyba musiałaby to uczynić boso, z nogami w kubble z mąką gorczyczną, a pan młody z butelką płókania w ręku.

Chyba, że całowałiby się przez bibułkę.

POPIERAJCIE
TOWARZYSTWO OPIEKI NAD ZWIERZĘTAMI
ZAPISUJCIE SIĘ
NA CZŁONKÓW, ABY ULżyć DOŁI
ZWIERZĘCEJ!

KOBIETA W DOMU I SALONIE

-GAZETA PORANNA SWOIM CZYTELNICZKOM-

Nr. 197.

Dodatek tygodniowy do Nr. 9019 z dnia 23 października 1929.
Pod redakcją JANINY PELEŃSKIEJ.

Pogadanka.

Jak zachować radość życia i zdolność do czynu.

Lwów, 22 października.

W poprzedniej pogadance mówiłyśmy o mrokach, które czasem powoli i niepostrzeżenie — a czasami nagle i bezpośrednio po blasku i jasności, opanowują nasze wnętrza „ja”. — W dążeniu do wykrycia sprzymierzeńców, którzy ułatwiają tym niepożądanym gościom przystęp do naszej duszy, znalazłyśmy takie czynniki, jak niedomagania fizyczne i moralne. — I uznaliśmy, że tym czynnikiem wypowiedzieć trzeba walkę, aby ocalić tę jasność słoneczną, która stanowi największe dobro istnienia, tę radość życia, do której mamy wszyscy nie tylko prawo, ale nawet obowiązek. Zgorzkniałość bowiem i zniechęcenie jest jak zaraźliwa choroba — udziela się otoczeniu, szerzy szkodliwy i zgubny defetyzm.

A zatem dbałość o swoje zdrowie fizyczne i moralne, pozwalające nam, zachować zawsze pogodny na świat spojrzenie i wiarę w piękno i dobro istnienia, powinna być pierwszym naszym przykazaniem. Najlepszą zaś i najpewniejszą drogą do osiągnięcia tego celu będzie ta, której wskazanie, nieprzestarzałe mimo lat upłynionych, dały nam słowa Asnyka: „Z żywymi naprzód iść, po życie sięgać nowe”... Twórczy udział w życiu na miarę sił i zdolności, najlepiej rozprasza chmury z horyzontu naszej duszy i jest najlepszym remedium przeciw zwątpieniu i zniechęceniu...

I wielką prawdę zawiera aforyzm myśliciela francuskiego, że za wszystkie niedomagania egzystencji ziemskiej wynagrodził Bóg ludzi, dając im pracę. Stałe dążenie do wytkniętego celu, wypełnienie życia zajęciami, absorbującymi nasze myśli, jest najświeższym, najzdrowszym źródłem zadowolenia.

Ale przy całej swojej słuszności, zasada ta wymaga przecież pewnego krytycznego nastawienia, pewnego umiaru w zastosowaniu do poszczególnych wypadków. Niema bowiem w żadnej dziedzinie środków uniwersalnych, któreby można zawsze i do wszystkich jednakowo stosować, bez indywidualizowania każdego wypadku.

I tu właśnie należy zwrócić szczególniejszą uwagę na to zastrzeżenie, które wypowiedziałem już wyżej: — „w miarę sił i zdolności”.

Poslednie małe piasek, o wątlých skrzydłach, nie może aspirować do wzlotu na wyżyny, dostępne tylko kró-

lewskim ptakom, a wszelki wysiłek, by im dorównać, byłby tylko zmarnowaniem energii, mogących starczyć na celowy lot na krótką metę. Bo jednak praktyczna ekonomja, na której opierają się prawidła życia, kaze nie zawsze tylko mierzyć siły na zamiary, ale niekiedy ustalać zamiar, według sił. Dzisiejsza organizacja życia podstawią raczej na miejsce bajecznego czynu Wyrwidęba czy innego Herkulesa, akcję zborowości, zestrzeloną ku jednemu celowi...

Nie każdy jest zdolny do jednej miary wysiłku, a zbyt nieopatrnie szafowanie ze swej skarbnicy, bez policzenia jej zawartości, może tylko doprowadzić do przedwczesnego bankructwa. Dlatego nie dość jest mieć pragnienie udziału w żywym życiu; trzeba ten udział jeszcze tak ustosunkować, aby wyszedł on na jak największy pożytek dla ogółu i na największą radość dla nas samych.

I tu pozwolę sobie zwrócić na jedno uwagę. — Mimo, że hasłem i dewizą naszych czasów jest wieczna młodość, że słowo „starość” i „starzenie się” wyeliminowała dzisiejsza ludzkość ze swego słownika, że dziś są tylko młodzieńcy i młódki 20-letni i młodzieńcy i młódki 60-letni, to w istocie rzeczy natura nie wyrzekła się swych praw, choćby nawet poczyniła największe koncesje co do czasokresu w zużywaniu się każdego organizmu żywego.

Dlatego, mimo wszystko, pozostanie nonsensem wyobrażenie, że człowiek — mniejsza o to — kobieta, czy mężczyzna, — posiada te same siły, tę samą wytrzymałość organizmu, i tę samą sprawność przez całe życie: — w pierwszej młodości, w wieku dojrzałym i w latach późniejszych. — Zapewne, przez trening fizyczny i moralny, można je utrzymywać ale tylko do pewnej granicy.

Z tego wynika, że jakkolwiek dziś zniknął przedział, który dawniej był tak rygorystycznie przeciągnięty między młodymi i starymi, który zwłaszcza kobiecie w pewnym — bardzo zresztą wówczas wczesnym już wieku — nie pozwalał pod groźbę śmieśności, czy zgorznienia, udziału w rozrywkach, sportach, ćwiczeniach cielesnych i wogóle pozostawanie na arenie życia, usuwając ją poza nawias, to jednak prawa biologiczne nie zmieniły się, pozostały te same.

Na co może sobie pozwolić bez

szkody dla siebie pierwsza młodość, to w pewnym etapie naszej drogi życiowej, jest już nadmiernym wysiłkiem. — A sygnałem ostrzegawczym takiego przekroczenia granicy są właśnie owe stany zniechęcenia, owe mroki w duszy, o których mówiłam poprzednio.

Powstają one właśnie zazwyczaj wtedy, gdy spostrzeżemy, że to, co dawniej przychodziło nam łatwo, bez trudu, dziś nas nuży i wyczerpa — jakas dłuższa tura piesza, trudniejsza partja górską, noc spędzona bezsennie, tańce, zabawa — a niemniej wielogodzinna praca umysłowa czy fizyczna, którą poprzednio pokonywałyśmy łatwo...

Wtedy niejedna z nas doznaje nagłego wstrząśnienia, jakby rozdarła się przed nią zasłona, odkrywając dotychczas dyskretnie ponure ciemnie...

— Jaktóż... już?... Już przychodzi ten skłon, już nie jestem zdolna do niczego, już wszystko mnie męczy i nuży?...

A w ślad za tem, w miejsce wczorajszego jeszcze, zbytniego rozmachu, przychodzi odrazu upadek wiary w siebie, upadek woli i chęci do czynu... — Bardziej jeszcze szkodliwy, bardziej jeszcze nieusprawiedliwiony, niż poprzedni, nadmiar zaufania i pewności.

W tym zatem momencie powinna

przyjść do głosu trzeźwa, chłodna krytyka. Powinniśmy sobie powiedzieć: — nie jestem dwudziestolatką i nie mogę mieć pretensji do sprostania na każdym polu młodzieńczemu rozmachowi, ale z tego nie wynika, abym odrazu, z dziś na jutro kompletnie znie dołęzniała. Posiadam za to przed młodem walory doświadczenia, wyrobienie życiowe, a to, przy należytej ekonomji w używaniu swych sił, może wyrównać tamten ubytek.

I trzeba zrobić dokładny przegląd swoich zasobów fizycznych i moralnych, jakoteż przegląd wartości, jakie możemy przynieść życiu. Do rezultatu tego przeglądu zastosujemy nasze życie, zmodyfikujemy rozrywki i wysiłki cielesne, aby jak najwięcej zyskać dla tego, co najcenniejsze, dla naszej żywotności i wyższej duchowej. Nie przemęczymy się wyścigiem z młodymi w dziedzinach, w których oni z naturalnego porządku rzeczy mają pierwszeństwo i przewagę, — abyśmy mogły dorównać im kroku w pochodzie ku wielkim celom, aby nam nie brakło sił na piękną pracę.

Taka mądra ekonomja zabezpieczy nas od przypiływów zniechęcenia, zachowa nam prawdziwą młodość, płynącą z nieumniejszonej radości i miłości życia.

J. P.

Z dziedziny mody.

Zrewolucjonizowane Paryżanki.

Paryż, w październiku.

Moda obecnie przebywa okres krytyczny, co przejawia się w przykry sposób na rynku sprzedażnym wielkich magazynów, które przygotowały na no-

wy sezon całą kolekcję modeli, odbiegających zupełnie od poprzednich norm mody. Artyści, pracujący dla „haute couture” zadecydowali z góry, że kobieta sylwetka musi się zmieni, wró-

Kolnier astrakhanowy zakończony karką z astrachanu.

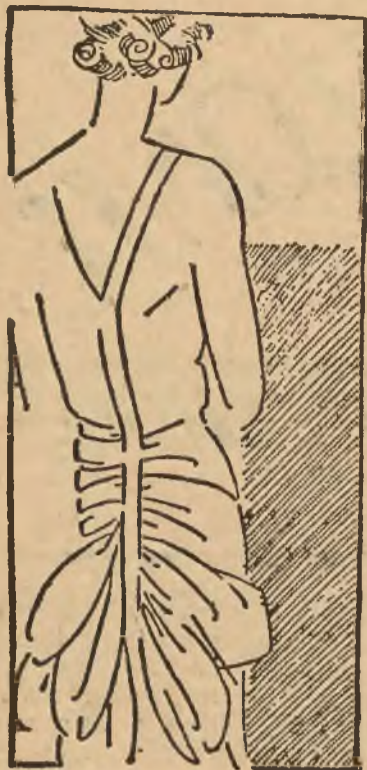
Krawata futrzana.

cić do okrągłości kształtów i wyraźnie zaznaczonych linii, że należy zerwać z pokazywaniem masowem nie tylko nóżek, ale i kolan kobiecych, a przywrócić ów czar tajemniczości, który sprawiał elektryzujące wrażenie w świecie męskim, na widok koniuszka bucika, wychylającego się z fałdów szaty niewieściej.

Tak zadecydowano, nie licząc się jednak z tem, czy druga strona, dla któ-

rej są przeznaczone te wszystkie nowości, przyjmie je i zaakceptuje. I oto stało się, że tylko mała liczba niewiast z tych, które się liczą z opinią wielkiego świata i równie tutaj decydującego świata galanterji i akceptowała nowy styl. Większość klientek urządziła coś w rodzaju strajku, znajdując swój wyraz w bardzo małym popycie na nowe kreacje mody.

Po czyjej stronie leży wina? Bez-

Oryginalna toaleta balowa z wysokim stanem i fantazyjnie zaaranżowanym przybraniem.

wątpienia twórcy mody przeholowali. Pragnieniem ich było to, co się nazywa: „epater le bourgeois“ a właściwie „epater des etrangers“. Bo jest rzeczą powszechnie wiadomą, że Paryż tworzy dziś nie tyle dla siebie, ile dla obcych, że jest wielkim dostawcą elegancji dla zagranicy, a przede wszystkim dla Ameryki. Ponieważ zaś prosta stroju ostatnich lat sprawiła, iż Ameryka poczęła u siebie wytwarzać te modele, co groziło poważną stratą przemysłowi konfekcyjnemu francuskiemu, przeto postanowiono stworzyć rzeczy skomplikowane, takie, z którychby tylko wyrafinowany smak francuski i francuska wyrafinowana wytworność wykonania mogły wyjść zwycięsko. A więc suknie długa, o misternych rzutach fałdów, krótki stan, fantazyjność, doprowadzona do zenitu, szczególności i szczególności, o niesłychanym zróżnicowaniu i wyrafinowaniu.

Tymczasem okazało się, że sprawa została przechytrzona, że zamało liczonego ducha czasu. Nowe kolekcje znalazły tylko dość chłodne przyjęcie ze strony nabywców zagranicznych, natomiast paryżanki, po powrocie z ferii letnich, całkiem je zdezawuowały. — Zmiana była zbyt gwałtowna i wyglądała raczej na nieudaną maskaradę. To też elegancki świat francuski odrzuca systematycznie nowe modele i zamawia suknie, będące kopią lat poprzednich.

Paryżanki nie chcą za żadną cenę porzucić tych prostych, szykownych kostiumów, nadających im pewne męskie zacięcie, które tak trafnie symbolizują aktywność współczesnego życia. Nie chcą niemniej wyrzec się tych krótkich sukien, które nadawały im cechy młodzieńczości, nie godzą się na to, żeby dzięki nowemu kierunkowi mody, miały w przeciągu kilku tygodni postarzyć się o lat dziesiątki. — A jeśli czegoś nie przyjmą Francuski, to już niechybnie odrzucą to „stranżerki“, których najwyższą dumą jest dorównać Paryżance, być do niej bliźniaczko podobną.

Jakim więc będzie koniec tej rewolucji w świecie mody? Do dziś oba obozy nie godzą się na kapitulację, czemu nie można się dziwić, jeśli się zważy, jakim nakładem kosztów zostały stworzone wszystkie te nowe kreacje. Jednak według wszelkiego prawdopo-

Strojna toaleta wieczorowa, okrycie z białego jedwabiu haftowanego perełkami i strasami przybrane gronostajami. Suknia z muszlinu jedwabnego.

dobieństwa twórcy mody ustąpią. Nie można walczyć przeciwko opinii publicznej. Bo moda, jakkolwiek jest stworzona dla elity, to jednak musi się liczyć z masą.

A więc nastąpi zapewne odwrót. Fantazyjne kreacje i długie suknie utrzymają się przez pewien czas w dziedzinie strojów luksusowych, na sali balowej i w wytwornych środowiskach towarzyskich, chociaż i tutaj nie zapanują niepodzielnie. Na ulicę, w zastosowaniu praktycznym, nie mówiąc już nawet o sportach, utrzymają się nadal suknie krótkie, choć może już

Z higieny i pielęgnowania urody.

Co to jest wól i jak się go pozbyć?

Lwów, 22. października.

W poprzednim artykule, mówiąc o gruczole tarczycowym i jego czynnościach, zajmowaliśmy się szczegółowo zmianami, znanymi pod nazwą „choroby Basedowa“.

Nienormalne funkcjonowanie gruczolu tarczycowego nie zawsze jednak przejawia się w tej formie. Istnieje jeszcze inna choroba, pozostająca w związku ze stanem tego gruczolu, a mianowicie tak zwany popularnie „wól“.

Jakkolwiek i przy chorobie Basedowa gruczol tarczycowy się powiększa i występuje na zewnątrz jako zgrubienie i zniekształcenie szyji, jednak nie można tego identyfikować z wolem. — Gdy bowiem przy chorobie Basedowa występuje nadmierna ilość wydzielin, powodujących następnie niekorzystne zmiany i zaburzenia w całym organizmie, to przy zwyczajnym wolu rzecz się ma wprost przeciwnie. W tym wypadku gruczol tarczycowy nie tylko nie wydziela zbyt wiele soków, ale przeciwnie wydziela ich zbyt mało. Zachodzi tu właśnie nadmierna i nieprawidłowa wybujałość tkanek, przeszkadzająca wydzielaniu się hormonów.

Kostjum z ponosowej krepki welnianej przybranej czarnym futrem.

nie tak bardzo „outrages“, jak były w ostatnich czasach. Niemniej nierówne obwody sukien utrzymają się w sezonie zimowym tylko przy sukniach wizerunkowych, zaś suknie na ulicę zachowują równy obwód, za czem przemawiają względy estetyczne. Wydłużenia bowiem i nierówności wychylające się z pod płaszcza, wywołują ujemny efekt i dlatego nie mogą się utrzymać.

Tak zatem, mimo złej opinii, jaka ma w świecie moda, okazuje się, że kieruje się ona przecież zdrowym sensem i nie da sobie narzucić reguł, nie odpowiadających warunkom życia.

Nina.

Suknia spacerowa z velours

leczyć już rozwiniętą, przeto i w tym wypadku, jeśli tylko spostrzeżemy podejrzany obrzęk na szyji, należy zwrócić się do lekarza, aby zbadał jego naturę. Leczenie solami, zawierającymi jod, szczególnie w wieku młodym, przynosi bardzo dobre rezultaty. Tego rodzaju kuracje, zwłaszcza w zdrojowiskach solankowo-jodowych, jako środek prewencyjny są bardzo wskazane dla dzieci, nie tylko dla ewentualnego zapobieżenia powstaniu wola, ale także rozbujałości innych gruczolów, zwłaszcza limfatycznych, co u dzieci jest częstym objawem.

Na zakończenie trzeba zrobić jedną uwagę: nie należy zaniedbywać choroby, jeśli się ją zauważy choćby w początkowym stadium. Z drugiej strony jednak trzeba unikać przesady i nie alarmować się lada jakimś chwilowym obrzmieniem szyji, gdyż to mogłoby doprowadzić do szkodliwej hypochondrii.

Alfa.

NADESŁANE

Cukier „Lebrose“

DLA DJABETYKÓW
(chorych na cukrzyce)
utrzymuje na siłach:

Apleka M. ETTINGERA
we Lwowie Plac Galicki 14

Na jesień i zimę
ostatnie nowości na suknie,
kostiumy, płaszcze, jumpery
damskie, poleca w obzrymym
wyborze firma:

ANTONI UWIERA
LWÓW, UL. HALICKA L. 10.
Filje w Tarnopolu, Stryju, Drohobyczu i w Tarnowie.
Udziała się ulgi w spłatach.

Kwiat śnieżny

najszlachetniejszy krem do
twarzy i rąk, któremu mi-
liony pań zawdzięczają
swoją piękność.
Wszędzie do nabycia.

